"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 15 — 1930 | Federated Pressin jäsen | Lauantaina, tammik. 18 p:nä—Sat., Jan. 18 | Member The Federated Press | XIV Vuosik. — Vol. XIV

yöttömien kohtalolla ilveily vain jatkuu

ITTOHALLITUS PILATUKSEN TAVOIN YRITTÄÄ PESTÄ KÄTENSÄ ASIASSA

HAMILTON, tammik. 17. — aupunginvaltuuston lähetystö pai Ottawasta, jossa se oli neutelemassa liittohallituksen virilijoiden kanssa työttömyysavusksesta. Heidän lausuntonsa muan liittohallitus pitää edelleen n työttömyyskysymystä maakunllisena kysymyksenä, eikä aijo hdyä avustamaan hätäaputöiden stannuksissa.

Edustajat ilmoittivat, että liittollituksen virkailijat eivät lausuet mitään siihen suuntaan, että llitus avustaisi Hamiltonin kaunkia uuden sillan rakentamiskusnnuksissa. Sillan rakentaminen nähtävästi vuodelle 1931, sillä llituksen määräyksestä aloitettu naalin yli kulkevan sillan kornstyö kestää vielä neljä kuuutta, eikä samanaikaisesti voida lkea molempaa Torontoon kulkuitä.

Työministeri Heenan ei katsohallituksen olevan vastuunalain epätoivoisessa tilassa olevien rtolaisperheiden kohtalosta, saen, että liittohallituksen siirtoispolitiikan mukaan näitä ei ole hoitettu lähtemään Canadaan, an yksityiset järjestöt ovat heiavustaneet.

Tälla tavoin eri kaupunkien ja akuntien virkailijat käyvät vuonsa perästä Ottawassa, taikka lättävät kirjeitä ja sähkösanomia, ista kaikista toimenpieistä ei ole nkäänlaisia tuloksia. Nälkäiset öttömät saavat turhaan odottaa ötä. Kaikki nämä herrojen välikinastelut tapahtuvat työttöien työläisten kustannuksella.

aavin kirjeen vaikutusta pelätään

m paavin kirjeessä kielletään tolisten menemästä yleisiin kouhin, niin sen luullaan Yhdysvalloissa synnyttävän suuttumusta

ROOMA, tammik. 17. — Italian llitus ja uskonnollisissakin piireissä ilmenee huomattavaa pelkoa sen hdosta kun paavin hiljattain antaassa käskykirjeessä määrätään, etkatolisten ei saa käydä "maalsia" kouluja, paitsi äärimmäisen oikkeuksellisissa tapauksissa. Kymyksessä oleva paavin käskykirje n käännetty englannin kielelle läetettäväksi Yhdysvaltoihin. Kun Yhdysvalloissa on n. 20,000,000 katoita ja kun maassa on yleinen koulaitos, niin luullaan että paavin määräys aiheuttaa maassa rettelöitä. Katolisten luonnollisesti on noudaettava paavin määräystä, tämähän n katolisen uskonnon kulmakiviä, mutta toiselta puolen hallituksen äytyy kannattaa olevaa koulujärestelmää. Yhdysvalloissa on paljon muitakin kuin katolisia.

Mikäli on kysymyksessä paavin irje muissa suhteissa, niin se ei le herättänyt Italiassa erikoista uomiota. Muutamat sanomalehdet vat enemmän yliolkaisesti suhtauneet koko kirjeeseen. Niinhan se n että "kukaan ei ole profeetta omalla maallaan".

Ranskassa lakkoon 1,000 työläistä

Lakko estää sanomalehtiä ilmestymästä

Pariisi. — Tuhannen painotyöläisä on lakkoutunut Lyonissa, Ranska. a kaupungin kaksi huomatuinta apitalistista päivälehteä ei voi ilestyä lakon johdosta. Lakkolaiet vaativat palkankorotusta.

ORVARINAISTEN SOTAVASTAINEN KONFERENSSI KOOLLA

Washington, D. C. tammik. 16. — Täällä alkoi tammik. 14 p. amerikalaisten naisten järjestöjen viides otavastainen konferenssi Washingn hotellissa. Saapuvilla on 300 dustajaa sekä vierasta yhdestätoisnaisten järjestöstä. Kokoukseen aaottavien järjestöjen nimistä jo etää, että se on täydelleen porvallinen, joskin joukossa on vanholla naisten ammattijärjestöjäkin.

Kokous lähetti sähkösanoman ontoon laivastokonferensille, keittaen siellä olevia edustajia etämään edustamiensa valtakunn laivastojen supistamista siinä ärässä, että kukin maa voisi olla vallinen naapurimaan hyökkäyksuhteen." Tämän konferenssin o on vain silmäin lummetta kane, kuten Lontoon konferenssikin.

ENGLANNIN TYÖVÄENPUOLUE LIBERAALI-PUOLUEEKSI

Liberaalipuolue on hajoamassa ja työväenpuolue ottaa liberaalipuolueen paikan

LONTOO, tammik. 17. — Merkit osottavat, että vanha liberaalinen puolue tulee täydellisesti hajoamaan ja että liberaalipuolueen paikan tulee ottamaan nykyinen työväenpuolue, mikä on jo kauan aikaa liberalisoitunut ja mihinkä on liittynyt llordeja ja kaikenlaisia porvareita.

Englannissa on kauan aikaa jakanut valtaa kaksi valtaporvaripuoluetta, konesrvatiivi- ja liberaalipuolue. Sen jälkeen kun työväenpuolue astui näyttämölle ja osottautui liberaaliseksi, on liberaalipuolue jatkuvasta hajonnut.

Asquithin ja Lloyd Georgen välillä oli katkeria riitoja. Asquithin kuoltua tilanne ei ole lainkaan puolueessa parantunut, vaan päinvastoin.

Liberaalipuolueessa on jälleen alkanut "suuntataistelu". Liberaalinen johtaja lordi Grey on alottanut hyökkäyksen Lloyd Georgea vastaan. Yleisenä käsityksenä on, että koko puolueen tynkä menee hajalle. Luonnollisesti Lloyd George sen paremmin kuin lordi Grey tai jotkut vanhat puoluepomot eivät tule ainakaan äkkiä liittymään työväenpuolueeseen, vaikkapa liberaalipuolue hajoaakin, mutta puolueen mennessä aivan merkityksettömäksi politikoitsijat tulevat pakotetuksi eroamaan siitä ja hakemaan puolueita missä on mahdollisuus päästä leipäasemiin.

Mikäli on kysymyksessä ne porvaripiirit mitkä ovat vielä liberaalipuolueen takana, niin ne voivat samalla tavalla ajaa etujaan kannattamalla työväenpuoluetta, minkä koko tarkotus on olevan riistojärjestelmän säilyttäminen.

Lloyd Georgen ilmotetaan ensi maanantaina vastaavan lordi Greyn tekemiin hyökkäyksiin.

Työttömien mielenosotus St. Louisissa

Nuorisoliiton osaston sihteeri vangittiin

ST. LOUIS, Mo., tammik. 17. — Toistatuhatta työläistä osallistui täällä kaupungintalon edustalle järjestettyyn työttömien mielenosoitukseen. Mielenosoittajat kantoivat plakaatteja, joissa m.m. mainittiin "Maailman rikkaimmassa maassa, Yhdysvalloissa, on kuusi miljoonaa työläistä työttömänä," "Meidän täytyy vaatia mahdollisuutta tehdä työtä," jne.

Poliisit hyökkäsivät mielenosoittajain kimppuun, jolloinka vimeksimainitut alkoivat laulaa "Kansainvälistä" ja laulua "Prosperity Is a Lot of Boloney." Kaksi plakaatin kantajaa pidätettiin. He ovat eräs maalareiden union jäsen ja paikallisen Kommunistisen Nuorisoliiton osaston sihteeri.

Englannissakin kommunistijahteja

LONTOO. — Saddleworthissa, ovat "työväenhallituksen" poliisit vanginneet neljä kommunistia, jotka toimivat puhujina tehtaan edustalle järjestetyssä kokouksessa. Kokouksen tunnuksena oli taistelu konservatiivien laatimaa uniovastaista lakiehdotusta vastaan. Kuvaavana seikkana mainittakoon, että vaalilupauksissaan "työväenpuolue" lupasi vastustaa mainittua lakia. Nyt se kuitenkin samasta syystä vangitsee kommunisteja.

NAINEN MURHATTU MONTREALIN HOTELLISSA

Montreal, tammik. 17. — Tänään iltapäivällä löydettiin eräästä kaupungin hotellista naisen ruumis. Hänen kaulansa ympärille oli kiedottu ja solmittu pyheliina. Hotellin virkailijat, jotka löysivät ruumiin, kertoivat, että mies ja nainen oli tullut hotelliin edellisenä iltana, ja mies oli kirjoittanut hotellin päiväkirjaan nimet Mr. ja Mrs. John Tran, Montreal. Osoite oli sellaiseen paikkaan, missä heitä ei kukaan tuntenut.

VANHIN "KIRVESMIES"

North Bay, Ont., tammik. 17. .... John Birch, 106 vuoden ikäinen, väittää olevansa brittiläisen kuningaskunnan vanhin kirvesmies. Todistukseksi voimistaan hän pilkkoi useita sylyksellisiä kovanpuun halkoja sekä sahasi 10-tuuman hirren poikki levähtämättä. Birch on Krimin sodan veteraani ja hän on rakentanut majansa Nipissing Junctioniin niin varhain, että North Bayssakin on silloin ollut vain muutama hirsirakennus.

Huikea vararikko radioyhtiöllä

Yhtiöllä on velkaa $18,000,000 ja omaisuutta ainoastaan $2,000,000

NEWARK, N. J., tammik. 17. — Kolster Radio korporatsionia vastaan on jo tehty oikeudessa toinen vararikkovaatimus. Osakkeenomistaja Jacob Meyer vaatimuksessaan sanoo, että yhtiöllä on omaisuutta ainoastaan $2,000,000 ja velkoja $18,-000,000.

Keski-Europan sotakorvauskysymykset

HAAGIN NEUVOTTELUJA TULLAAN JATKAMAAN SEN JÄLKEEN, KUN SAKSAN KORVAUKSISTA ON PÄÄTETTY

HAAG, tammik. 17. — Haagin sotakorvauskonferenssi tulee päättymään huomenna. Tänään todennäköisesti päästään sopimukseen Saksan maksettavien sotakorvausten ensimäisestä suorituksesta. Saksa oli taivutettu alistumaan ent. liittovaltain sopimiin ehtoihin Youngin sotakorvauskomissionin ja ensimäisen Haagin sotakorvauskonferenssin päätösten toteuttamisen järjestyksestä.

Englannin rahaministeri Snowden ja Ranskan pääministeri Tardieu ovat sopineet siitä, että varsinaisen konferenssin päättymisen jälkeen tullaan jatkamaan neuvotteluja, päästäkseen jonkinlaiseen ratkaisuun Itävallan, Unkarin, Bulgarian ja n.s. pikku ententen valtioiden, Rumanian, Jugoslavian ja Tshekkoslovakian keskinäisissä korvauskysymyksissä.

Myönnetään että nykyinen epäselvä tilanne voi koitua vaaraksi Keski-Europan rauhalle. Itävaltaan ja Bulgariaan nähden on kuulemma jo päästy sellaisiin tuloksiin, että näiden maiden maksettavaksi määrättyjen korvausten suuruus rajoitetaan 11,-000,000:n kultafrangin vuosimaksuun (n. $2,123,000), mutta Unkarin ja pikku ententen välinen ristiriita on vielä avoin. Unkari vaatii korvausta niiden unkarilaisten puolesta, jotka asuvat ent. Unkarin alueilla, mitkä rauhansopimuksissa siirtyivät nykyisille pikku ententen valtioille.

Unkari menetti maailmansodan johdosta n. 72 prosenttia alueistaan Trianon sopimuksessa myönnettiin Unkarille oikeus periä jonkinlaista korvausta takavarikoiduista unkarilaisista omaisuuksista, mutta ententen vallat yrittävät toisaalta kiskoa Unkarilta niin paljon sotakorvausta, etteivät joutuisi tappion puolelle, kun sekakomiteat joutuvat ratkomaan unkarilaisten korvausvaatimuksia.

Toiselta puolen on näiden kysymysten ratkaiseminen tärkeä yhtenäisyyden aikaansaamiseksi Keski-Europassa, mikä on ehto Neuvostovastaisen rintaman lujittamisen kannalta, ja jolle imperialistinen Ranska ja Englanti panevat suurta huomiota, vaikka tämä seikka ei julkisesti esiinnykään Haagin neuvottelujen yhteydessä.

PALOSOTILAAT PALELTUIVAT 35-ASTEEN PAKKASESSA

Edmonton, Alta., tammik. 16. — Palosotilaat joutuivat eilen illalla taistelemaan täällä tulipaloa vastaan 35-asteen pakkasessa. Noin neljäkymmentä palosotilasta paleltui, kansa, kätensä tai kasvonsa. Länsi-Canadan laatikkotehdas paloi, aiheuttaen noin $35,000 vahingon.

Vesikin tippui maahan rakennuksen äärimmäisessä laidassa pieninä jääpalasina.

SAKSASSA LASKETTU VESILLE UUSI RISTEILIJÄ

Berliini, tammik. 16. — Saksan laivastotelakalla Wilhelmshafenissa on laskettu vesille Köln-niminen risteilijä, mikä on yksi viidestä uudesta risteilijästä jotka Saksassa on rakennettu sodan jälkeen. Uusi risteilijä on 6,000 tonnin kantoinen ja sen kulkunopeus on 32 mailia tunnissa.

Kansainliiton neuvoston kokous loppunut

Kokouksella ei ollut mitään merkitystä

GENEVA, tammik. 17. — Kansainliiton 58 istunto keskeytyi tänään, sillä useimmat edustajista olivat halukkaita lähtemään Genevasta Lontoon laivastokonferenssiin. Istunnossa keritiin käsitellä vain kolmea vähemmän tärkeätä kysymystä. Valittiin komitea tekemään Kansainliiton määrittelyn mukaisia muutoksia sääntöihin, että Kansainliitto tulisi täydellisesti toimimaan Kelloggin sopimuksen puitteissa. Ja kieltäisi hyökkäyssodan kokonaan. Toiseksi päätettiin kutsua konferenssi koolle helmikuun 17 päivä käsittelemään tullikysymystä, jota käsittelessään Kansainliitto halusi vähennettäväksi tullikiristyksiä kansainvälisessä kaupassa. Kolmanneksi valittiin komitea tutkimaan Jerusalemin Waling Wall tapahtumia.

Päättäjäispuheessaan presidentti Zaleski mainitsi, että "me olemme pysyneet oikealla tiellä, eksymättä harhapoluille. Me tiedämme, että rauha on saavutettava vain rauhallisilla keinoilla, aste astelta, ja kansojen rauhanvaatimusta on lujitettava ja järjestettävä, hiljaisesti ja vähitellen, systemaattisesti "päivä päivältä ja tunti tunnilta."

Tämän istunnon ilmoitetaan olleen kaikista lyhimmän kansainliiton historiassa.

Ranskan kommunistiedustajia ei vapauteta

Hallitus saanut parlamentissa pienen enemmistön asiassa

PARIISI, tammik. 17. — Parlamentin kommunistiedustajat tänään tekivät päättävän vaatimuksen, että vankilasta on vapautettava kolme kommunistista parlamentin edustajaa. Pääministeri Tardieu ei ollut istunnossa, sillä hän on jo mennyt laivastokonferenssiin.

Oikeusministeri ja ministeriston varapresidentti Lucien Hubert teki kysymyksestä hallituksen luottamuskysymyksen. Toimitetussa äänestyksessä saatiin 309 ääntä 256 ääntä vastaan hallitus sai voiton.

Saksasta siirtyy asukkaita Brasiliaan

HAMPURI, tammik. 17. — Monte Olivia-niminen laiva lähti täältä tänään Brasiliaan, mukanaan 380 siirtolaista, jotka hiljattain saapuivat takaisin "isänmaahan". Saksassa on vielä noita takaisin palanneita kuusi tuhatta.

Canadan sanomalehtipaperituotanto kohonnut

MONTREAL, tammik. 17. — Canadan sanomalehtipaperin tuotanto ilmoitetaan joulukuun aikana olleen 230,098 tonnia, josta ulos lähetettiin 234,100 tonnia. Yhdysvaltain paperituotanto oli 112,-583 tonnia ja uloslähetykset 117,-131 tonnia.

Koko Pohjois-Amerikan sanomalehtipaperituotanto oli vuonna 1929 4,395,283 tonnia, josta 2,728,827 tonnia valmistettiin Canadassa, 1,192,276 tonnia Yhdysvalloissa, 255,500 tonnia Newfoundlandissa ja 18,680 tonnia Meksikossa.

Canadan sanomalehtipaperituotanto oli kohonnut 14.6 prosenttia edellisen vuoden tuotannosta. Yhdysvaltain tuotanto oli laskenut 1.8 prosenttia, Newfoundlandin tuotanto oli kohonnut 10.7 prosenttia ja Meksikon 10 prosenttia. Koko yhteistuotanto oli kohonnut 348,-883 tonnia.

13 HENKILÖÄ TELOITETTU VENÄJÄLLÄ

Moskova. — Kolmetoista teloitusta, korkeiden palkintojen tarjoaminen piilotetuista miljoonista ja uusia yrityksiä hevosenlihan saamiseksi kansan ruoka-aineeksi, olivat niiden uutisten joukossa, joita tänään saapui neuvostoliiton eri osista.

Trud-lehdessä kerrottiin, että kolmetoista henkeä oli teloitettu Berditshevin kaupungissa syytettyinä ja tuomittuina todetusta "vastakumouksellisesta vehkeilystä." Samalla kerrottiin, että neljä entistä valkokaartilaista, jotka olivat tappaneet 150 punakaartilaista ja kommunistia v. 1917 sisällissodan aikana, on tuomittu kuolemaan.

Pravda-lehden mukaan on kuusi kulakkia eli varakasta talonpoikaa Solonkin kylässä alisen Volgan varrella tuomittu kuolemaan pitkäaikaisesta terroritoiminnasta, jonka yhteydessä kuusi kommunistia kerrotaan murhatun.

Länsivaltiot vaativat rahtimaksujen alentamista

OTTAWA, tammik. 17. — Canadan privy council käsitteli tänään British Columbian maakunnan vetoomusta lännen korkeista rahtimaksuista. L. J. Ladner edusti British Columbiaa, painostaen että nykyiset korkeat rahtimaksut ovat maakunnan hedelmien kasvattajia kohtaan rikokselliset ja väärät. Hän selosti, että Ontariosta aavikkomaakuntiin on paljon alemmat rahtimaksut kuin British Columbiasta. Tämänkin vuoksi on heidän maakuntansa hedelmäin kasvattaminen epävarmaa. — Esim. Vernonista, B. C. Winnipegiin, johon on 1,177 mailia, on omenien rahtimaksu $1.13 sadalta paunalta; Grimsbystä, Ont. Winnipegiin, joka matka on 1,284 mailia, on rahtimaksu samalta määrältä vain 85 senttiä. Ladner sanoi että samanlaisia esimerkkijä löytyy muitakin.

Tämän asian käsittelyn jälkeen alkoi Saskatchewanin asian kuulustelu. Saskatchewanin maakuntaa edusti W. H. McEwen, joka ilmoitti, että Saskatchewanin maakunta ei ole kaikissa asioissa täydelleen Albertan ja B. C:n kannalla. Saskatchewanin maakunta ei halua painostaa viljan ja jauhojen rahtimaksujen alentamista British Columbiassa oleville seuduille, jos tämän kautta maakunnan myllyteollisuus joutuisi kärsimään. Hän sanoi myöskin epäilevänsä, josko vuoristolaisten päinvastaisen rahtimaksun poistaminen olisi myöskään edullinen.

Pörssiromahduksen jälkiä vähän "setlattu"

NEW YORK, tammik. 17. — Nyt kun osakepörssin romahduksen aikana velaksi otettujen arvopaperien maksujärjestely on loppuun suoritettu, on saatu tietää, että ne kuuden rahalaitoksen edustajat, jotka lokak 24 päivä Morganin virastohuoneessa muodostivat pankkirenkaan, olivat sitoutuneet kukin sijoittamaan $40,-000,000, yhteensä $240,000,000, pelastaakseen liiketilanteen suuremmasta romahduksesta. Näiden pankkirenkaan muodostavien osakkaiden nimet ovat: J. J. Morgan and Co., National City Bank, Guaranty Trust Co., Chase National Bank, Bankers Trust Co., ja First National Bank.

Naisten lähetystö menee laivastokonferenssiin

WASHINGTON, D. C., tammik. 17. — Täällä pidetyssä naisten sodanvastaisessa konferenssissa on valittu edustajisto, joka lähtee helmikuun alussa Lontoon laivastokonferenssiin. Edustajat vievät mukanaan laivastojensupistamisvaatimuksen, jonka alla on 12,000,000 amerikalaisen naisen nimet, sekä 180,000 japanilaisen nimet saman vaatimuksen puolesta.

LIEVÄ MAANJÄRISTYS TUNNETTU LAAJALLA ALUEELLA CALIFORNIASSA

Los Angeles, Cal., tammik. 16. —Eteläisessä Californiassa, Mojave aavikolta San Diegoon, Tyynestä merestä Indioon ja Nilantiin saakka ulottuvalla alueella tuntui tänä iltana lyhyitä maanjäristyksiä. Mitään huomattavampaa vahinkoa se ei aiheuttanut missään, paitsi tilapäisiä puhelinhäiriöitä sattui joillakin paikoilla. Laadultaan jyrinät olivat eri paikoissa erilaisia. Los Angelesin alueella ne tunnettiin kaukaisina, vierivinä jyrinöinä, kun sen sijaan ylhäällä vuoristoissa ilmoitettiin niiden tuntuneen terävimpinä.

HALLITUS ESITTÄÄ PARLAMENTILLE SENAATIN HYVÄKSYMÄÄN LAKITEKELEEN

Ottawa, tammik. 17. — Hallitus ei esitä korjattavaksi Dominion Companies asetusta siitä muodosta, missä se oli esillä viime senaatin istuntokaudella. Mutta kun se tulee käsiteltäväksi parlamentissa, arvellaan sen johdosta syntyvän erimielisyyksiä, sillä useiden parlamentin jäsenten ajatellaan vaativan ankarampia säädöksiä osakkeiden ja arvopapereiden myyntiin nähden. Valtiosihteeri Fernand Rinfret lausui, että lakitekele aijotaan esittää täydelleen samanlaisena kuin se oli senaatissakin, tekemättä mitään lisäyksiä, kuten niinkutsuttu "blue sky" laki. Tämän arvopapereiden myyntiä koskevan lain sanoi valtiosihteeri kuuluvan maakunnallisiin lakeihin.

LORDIEN PUOLESTA ON RUOSKAA HEILUTETTU

Suurvallat pakottaa pikkuvallat hyväksymään Youngin suunnitelman

HAAG, tammik. 17. — Tänä iltana tapahtui korvauskonferenssissa kuvaava tapaus, kun Englannin "työväenhallituksen" rahastokansleri Philip Snowden pakotti pikkuvaltojen edustajat sopimaan riitansa ja hyväksymään Youngin suunnitelman.

Jugoslavian, Tshekkoslovakian ja Rumanian edustajat ilmottivat, että he eivät tule allekirjottamaan Youngin korvaussuunnitelmaa ellei sovintoon ole päästy Unkarin kanssa tässä, toisessa konferenssissa.

Kuuden suurvallan puolesta Englannin rahatokansleri Snowden määräsi, että noiden pikkuvaltojen edustajien kanssa on uudelleen mentävä ko koukseen ja päästävä sopimukseen ellei muuten niin edustajat on lukittava ovien taa ilman ruokaa ja juomaa siksi kunnes he ovat sopimukseen päässeet.

Pikkuvaltojen, jotka ovat riippuvaisia luotosta ja kaikesta suurvalloista, edustajien täytyi totella määräystä ja niinpä he ryhtyivät neuvottelemaan, mutta tulos vielä on tuntematon.

Ranskassa tulvia

PARIISI, tammik. 17. — Äskettäisten myrskysateiden vuoksi uhkasi tulva tänään satoja Ranskan kaupunkeja, kun joissa nousi vesi huomattavasti yli normaalimäärän. Seinessä on vesi noussut paljon, samoin Maas-joessa, josta vesi on levinnyt Verdunin alankomaille.

Paperityöläisiä nälkätaipaleelle Espanolassa

TEHDAS SEISOMAAN — 400 MIESTÄ TYÖTTÖMÄKSI — "MIEHET PALKKALISTALLA, MUTTA ILMAN PALKKAA"

ESPANOLA, Ont., tammik. 17. — Vähintäin 375 työläistä viskattiin taasen maantielle tässä paperiteollisuuskauppalassa lähellä Sudburya. Tehdas pantiin kokonaan seisomaan jouluk. 31 pnä. Syynä kuulemma työn vähyys. Espanolan paperitehdas kuuluu Abitibi-yhtiölle.

Tässä jälleen toistuu se tavallinen ilmiö, että kapitalisteille voittoja koonneet työläiset saavat armotta potkun, kun vain markkinatilanne vähänkin on hiljaisempi. Espanolan paperitehtaan työläiset ovat yhtiön vakituista työväestöä, joka vuosikausia on rikastuttanut yhtiötä. He ovat tuottaneet siinä määrin, että tietenkin olisivat oikeutetut saamaan täyden palkan tehtaan väliaikaisen seisomisen ajalta.

Toronton "Star"-lehti mainitsee pirullisesti, että "kaikki työläiset tullan pitämään palkkalistalla, mutta ilman palkkaa". Tästä kuulemma koituu työntekijöille se suunnaton "etu", että pääsevät automaattisesti takaisin entisiin työpaikkoihinsa sitten, kun tehdas pannaan jälleen käyntiin.

Espanolan työläiset muuten näyttävät luottavan edelleenkin siihen että herroilta heruu jotakin hyvääkin. He eivät ole lähteneet vaatimaan työtä, vaan kolmen paikallisen union edustajat ovat käyneet Torontossa pääministeri Fergusonin puheilla, pyytäen hallitusta tekemään jotakin tehtaan jälleen käyntiin saattamiseksi. Ferguson on ollut sangen kohtelias ja antanut epämääräisiä lupauksia, että hän tulee tekemään kaikkensa, mutta siihen on asia sitten jäänytkin.

Palkat Espanolassa ovat muuten niin kurjan kehnot, että työläiset joutuvat kärsimään aineellista hätää heti työttömäksi jouduttuaan.

Nuori poika tuomittu hirtettäväksi

REGINA, Sask., tammik. 17. — John Pasowesti, 17-vuotias nuorukainen, joka on tuomittu syylliseksi isänsä murhaan, tullaan hirttämään helmikuun 21 päivä, jollei sitä ennen hänelle myönnetä armahdusta.

Saskatchewanin maakunnan vetoomusoikeus on hyljännyt pojan lakimiehen anomuksen uuden kuulustelun myöntämisestä.

Pojan sanotaan yhdessä kuulustelussa tunnustaneen ampuneensa isänsä, Nick Pasowestin heidän farmillaan Shehossa, Sask. Murha tapahtui viime vuoden elokuussa. Poika kielsi kaiken syyllisyytensä myöhemmin.

VANHAN ROOMAN LAIVOJA LÖYDETTY JÄRVEN POHJASTA

Rooma, tammik. 17. — Prof. Ugo Antonelli ilmoitti luennossaan Rooman opiskeluyhdistyksessä, että kolmas vanha roomalainen laiva on löydetty Nemi-nimisen järven pohjasta. Antonelli on johtanut kahden edellisen keisari Caligulan laivan pelastamista. Nämä laivat löydettiin läheltä rantaa ja kolmas laiva ilmoitetaan olleen järven pohjassa, kaikkein syvimmällä paikalla. Rannalla olevat laivat pelastetaan, laskemalla järvestä vettä pois. Järvi on vuorten välissä olevassa syvennyksessä. Laivat antavat valaisevan käsityksen vanhan Rooman laivanrakennusmallista.

Brookhart jakelee ilmaisia neuvojaan

Vastustaa sitä että maanviljelystä rajotetaan

WASHINGTON, D. C., tammik. 15. — Iowan valtion senaattori Brookhart selitti tammik. 13 päivän istunnossa että maanviljelyslautakunta on aivan väärässä neuvoessaan maanviljelijöitä rajoittamaan maanviljelyksensä eekkerimäärää. Brookhart selosti ryhtyvänsä taistelemaan sellaista suunnitelmaa vastaan, selostaen, että kongressi ei olisi koskaan suostunut mainitun lautakunnan perustamiseen, jos se olisi tiennyt, että lautakunta tulee tekemään moisia suunnitelmia. Hän sanoi, että lautakunta ei ole ainoastaan neuvonut farmareita rajoittamaan maanviljelysalueitaan, vaan se on myöskin nimittänyt joistakin taloustieteilijöistä muodostetun komitean luomaan perusteellist a suunnitelmaa kuinka rajoittaminen tullaan tekemään alueittain pakollisesti osuustoiminnallisten yhdistys avulla.

Brookhartin väitti edelleen, että maanviljelijäin ainoa pelastuksen toivo on korkeampi tuotanto, vakiinnutetuilla hinnoilla. Farmareiden omistaja ja kontrolloima Amerikan Cotton Co-operative Ass., jolla on $30,000,000 pääoma, ei ainoastaan toimi puuvillankasvattajien keskitettynä myyntitoimistona, vaan se myöskin jatkuvasti neuvoo maanviljelijöitä rajoittamaan tuotantoa. Samaa oppia levittävät Farmers National Grain Cor. ja National Wool Marketin Corp. Liittohallituksen maanviljelyslautakunta on perustanut kaikki nämä suurfarmareiden yhdistykset, joiden kautta farmarit voivat myydä tuotteensa.

KAHVIN HINTA ON LASKENUT YHDYSVALLOISSA

New York. — Epävarmat kahvimarkkinat Brasiliassa ja suuren kahvimäärän laskeminen markkinoille on saanut aikaan kahvin hinnan alennuksen Yhdysvalloissa. Kahvin hinnat ovat nyt alempana kuin koskaan ennen viimeisen 20 vuoden aikana, sanovat kahvikauppiaat.

Suuret liikkeet ovat alentaneet hintojaan viimeisen kuukauden aikana ja lisää alennuksia on odotettavissa. National Tea yhtiö on laskenut hintoja 3—4 senttiin. Kroger Grocery yhtiö on laskenut kahvin hintoja viimeisen kuuden viikon ajalla keskimäärin 10 senttiä paunaa kohti.

"JALO" MIES "UHRAUTUI" KANSAN HYVÄKSI

Washington, D. C., tammik. 16. — James J. Davis on ilmoittanut, että hän ei tule luopumaan työministerin toimestaan, vaikka hänelle onkin tarjottu tilaisuus republikaanipuolueen ehdokkaana yrittää päästä joka Pennsylvanian valtion kuvernööriksi taikka senaattoriksi. Hän vain "uhrautuu" kansan hyväksi nykyisessä toimessaan.

Hänen tilalleen ei ole ilmoitettu vielä ketään ehdokasta asetetunkaan, esim. ammattijärjestöjen taholta. Ja presidentti Hoover ei kuulemma halua lisää vihollisia nimittämällä sellaisen henkilön, jota eivät ammattijärjestöt hyväksyisi. Hänen sanotaan antaneen Davisille vakavan huomautuksen palata toimeensa työvirastoon, ja "jättää politiikka isommille herroille."

Kommunistien jahti alkaa Etelä-Afrikassa

Oikein valtaistuinpuheessa uhataan kommunistien vainoa

KAPKAUPUNKI, Etelä-Afrika, tammik. 17. — Etelä-Afrikan liittovallan kenraalikuvernööri Jaarli Athlone tänään avasi liittovallan parlamentin ja valtaistuinpuheessaan peitetysti uhkasi kommunisteja. Valtaistuinpuheessa sanotaan, että liittovallassa on henkilöitä, jotka kiihottavat vihamielisyyttä valkoisten ja muiden asukasten välillä.

Parlamentille tullaan alistamaan asiaa koskeva poikkeuslaki. Poliisi jo aikaisemmin syytti kommunisteja hiljattain tapahtuneista alkuasukasten ja valkoisten välisistä kapinoista. Parlamentin päätettävän on myös kiusallinen kysymys alkuasukasten edustuksesta parlamentissa.

Canadasta siirtymistä Yhdysvalt. rajotetaan

Useampiakin lakiehdotuksia on kongressille asiassa tehty

WASHINGTON, tammik. 16. — Edustaja Bacon, New Yorkin valtiossa, tänään esitti edustajahuoneessa lakiehdotuksen siirtolaisuuden rajottamisesta Canadasta Yhdysvaltoihin. Lakiehdotuksessa ehdotetaan, että siirtolaisuusCanadasta Yhdysvaltoihin määrätään sen perusteella kuinka paljon oli canadalaisia Yhdysvalloissa v. 1790.

Bacon ehdottaa, että Meksikosta laskettaisiin Yhdysvaltoihin ainoastaan 2,500 siirtolaista vuodessa ja että toisista läntisen pallonpuoliskon maista siirtolaisuus rajotettaisiin v. 1924 hyväksytyn quotan mukaisesti.

Kongressin harkittavana on nyt kolme eri lakiehdotusta siirtolaisuuden rajottamiseksi Amerikan maista Yhdysvaltoihin. Edustajahuoneen siirtolaisvaliokunnan puheenjohtaja Albert Johnson sanoo, että valtiokunta tulee asiassa laatimaan oman lakiehdotuksensa.

Valiokunnan kuulustelussa tänään apulaistyöministeri W. W. Husband sanoi, että Johnsonin lakiehdotuksen mukaan siirtolaisuus tulisi rajotetuksi Yhdysvaltoihin seuraavasti: Canadasta ja Newfoundlannista 50,-667, Meksikosta 2,175, Keski- ja Etelä-Amerikan maista 1,548 ja Länsi-Intiasta 1,317.

DUHOBOORIT SUUNNITTELEVAT SIIRTYMISTÄ MEKSIKOON

Regina, Sask., tammik. 17. — Saskatchewanin maakunnan duhoboorien veljesyhdistyksen jäsenet sekä itsenäiset duhoboorit pitivät kokouksensa Canorassa ja päättivät ryhtyä tiedustelemaan Meksikoon siirtymismahdollisuuksia. Tätä varten he valitsivat kuusi edustajaa, jotka lähtevät Meksikoon tutkimaan tilannetta. Heidän johtajansa, Paul Verigin saattaa lähettiläät New Yorkiin asti. — Muutama vuosi sitten meni Canadan mennoniitteja Meksikoon, vaan osan kerrotaan heistä tulleen sieltäkin pois. — Samat vaikeudet näkyy näillä uskonlahkolaisilla olevan kaikissa kapitalistisissa maissa.

MIES EI OLE NUKKUNTUT 15 VUOTEEN

Budapest, Unkari, tammik. 17. — Unkarilainen Paul Ker ei ole voinut nukkua 15 v:n. 1915 sai hän luodin päähänsä eräässä Puolan kaupungin katutaistelussa. Tästä jäi hänelle hermosairaus, mikä on tehnyt nukkumisen mahdottomaksi. Päivisin hän työskentelee "hyväntekeväisyysasioissa" ja yöt hän viettää lukien yökahviloissa. Antaakseen silmilleen tarvittavan levon, hän sulkee ne päivän koittaesas pieneksi aikaa. Hän kertoo olevansa väsnyt, jos hänen aivostonsa ei työskentele lakkaamatta. Monien maiden lääkärit ovat tutkineet hänen sairauttaan vuosia ja nyt häntä on pyydetty tulemaan Berliinin johtavimpaan klinikkaan, alistuakseen uudelleen parannuskokeiden alaiseksi.

PIISPA EI KANNATA KUOLEMANTUOMIOITA

Lontoo, Eng. tammik. 16. — Yorkin piispa William Temple eilen iltaisessa puheessaan täällä lausui voimakkaasti painostavansa kuolemantuomioiden poistamista. Hän sanoi, että kuolemantuomioiden täytäntöönpano alentaa enemmän kansalaisten mielessä ihmiselämän arviointia kuin mitä kuolemanrangaistuksella on vaikutusvaltaa kansalaisten hengen turvaamiseksi. Piispa lausui, että "kuolemanrangaistuksen päävaikutus on murhien lisääntyminen".

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja. Ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.
VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario. Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.
Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.
Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.
Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Phones: Office (job work, advertisements, etc.) 1038—Editor 536W.—Bookstore 2387W.
Liikkeenhoitaja J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.
Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.
All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.
TILAUSHINNAT:
1 vsk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75, ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vsk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.
ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjeenvaihtoilmoitukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset [illegible] — Nimenmuuttoilmoitukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmoitukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoerollilmoitukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmoitukset $2.00 kerta. — Kuolemailmoitukset $2.00 kerta, 50 lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — [illegible] tiedot ja osoteilmoitukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmoittajien ja ilmoitusten [illegible] on, vaaditaan, lähetettävä ilmoitushinta etukäteen.
[illegible] advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.
Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä; J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Neuvostoliitollakin jotakin sanomista

Kansainvälinen tilanne viime vuoden aikana osoitti monta pyrkimystä imperialistien yhteisrintaman aikaansaamiseksi Neuvostoliittoa vastaan. Vuoden alkupuolella hylkäsivät riistovaltiot Geneven aseistariisumisneuvotteluissa yhteistuumin Neuvostoliiton tarjouksen asteittaisesta aseistariisumisesta. Itä-Kiinan rautatieselkkaus oli suurvaltain järjestämä, ja selkkauksen yhteydessä esiintyivät imperialistivallat yhteisesti Neuvostoliittoa vastaan (Kellogg-sopimuksen varjolla tapahtunut sekaantuminen). Euroopassa ovat suuremmat kapitalistivallat johdonmukaisesti puuhanneet n.s. reunavaltioiden, Puolan, Rumanian, Tshekkoslovakian y.m. sotaliittoa työläisten valtiota vastaan. Viimeisimpänä edesottamisena on tässä kuussa kokoontuva viiden vallan laivastokonferenssi, jota salaisilla ennakkoneuvotteluilla on puuhattu Neuvostoliiton selän takana, ja joka ilmeisesti tulee olemaan Neuvostoliittoa vastaan.

Ei ole siis lainkaan kummastuttavaa, että Neuvostohallitus on selittänyt Englannin ulkoministeriölle, että se pidättää itselleen oikeuden sanoa sanottavansa niistä sopimuksista, joihin tässä konferenssissa mahdollisesti tullaan pääsemään, varsinkin mitä tulee Japanin laivaston suuruuteen, sillä Neuvostohallitus ei tietenkään voi rauhallisesti katsoa päältä, kun vihamieliset imperialistivallat sen ympärillä lisäävät varustuksiaan.

Taaskin työttömyydestä

Liittohallituksen tilastollinen toimisto on julkaissut numeroita, jotka koskevat työtilannetta. Kysymyksessä on n. 6,700 firmaa jotka ovat täyttäneet hallituksen tilastolliset kaavakkeet. Näiden liikkeiden palveluksessa kuluneen vuoden aikana oli keskimäärin 1,020,635 työntekijää kuukautta kohti. Indeksi jouluk. 1 pnä oli kuulemma 10 pistettä korkeampi, kuin viime vuoden alusta. Tämä merkitsee sitä, että kysymyksessä olevien liikkeiden kirjoissa oli joulukuun alussa 20,000 työläistä enemmän kuin vuoden alussa.

Näihin tilastoihin on työministeri Heenan nojautunut puolustaessaan hallituksen toimettomuutta työttömyyteen nähden. Näyttäväthän tilastot mitä edullisimmilta. Onhan runsaasti kymmenesosa maan väestöstä työssä ja tämän lisäksi farmarit ja heidän palkollisensa. Ei siis mitään syytä pitää melua työttömyydestä, huutavat jotkut porvarilehdet.

Mutta tilastot puhuvat myöskin toisenlaista kieltä. Hallituksen ja maakuntien työnväliystoimistojen taholta ilmoitetaan, että työttömiä on heidän kirjoihinsa ilmautunut enemmän, kuin muina vuosina. Toisin paikoin on tilanne ollut niin huolestuttava, että paikallisten viranomaisten on täytynyt edes näön vuoksi järjestää hätäaputöitä, vapaita ruokapaikkoja nälkiintyville sekä asuntoapua. Työttömien hädällä harjoitetaan monin paikoin mitä räikeintä keinottelua. Länsimaakunnissa ovat suurfarmarit onnistuneet monin paikoin käyttämään hyväkseen työttömien hätää sekä teettämään töitään "mahapalkoilla", s.o. ilmaiseksi ruokaa ja asuntoa vastaan. Saskatoonissa nousivat työttömät puolittaiseen kapinaan tällaista kiristystä vastaan, yhteisestä sopimuksesta kieltäytyen vastaanottamasta tällaista tarjottua "työtä". Kaupungin toimesta vastapainoksi on evätty useilta sadoilta asunnottomilta työttömiltä vapaat yösijat. Tuhannet työttömät aivan avuttomina kuljeksivat idän kaupunkien katuja.

Ei siis ole epäilystäkään, etteikö työttömyys ole kireämpi, kuin muina talvina. Kuinka tämä siis sopii yhteen edelläasitettyjen työtilastojen kanssa? Asia on pian selitetty. Äsken mainittiin, että n. 20,000 enemmän työläistä oli joulukuun alussa työssä tilastoissa mainituissa liikkeissä, kuin kuluneen vuoden alussa. Maahan kuitenkin saapui monta vertaa enemmän siirtolaisia. Myöskin Canadan maanviljelys on tarvinnut entistä vähemmän työläisiä. Metsä- ja paperiteollisuus on niinikään lamassa. Kaikista näistä syistä, jotka eivät lainkaan kuvastu edellämainitusta työtilastosta, on työttömyys paisunut arveluttavassa määrässä. Puolueemme ja muiden vasemmistolaisten järjestöjen tärkeimpiä tehtäviä on taistella työttömyyttä vastaan.

Kaatuneet vapaustaistelijat

Tk. 16 pnä tuli kuluneeksi 11 vuotta siitä, kun kaksi Saksan proletariaatin johtajaa kylmäverisesti ja katalasti murhattiin. Karl Liebknecht ja Rosa Luxemburg lukeutuivat niihin tulisieluisiin vallankumouksellisiin, jotka näkivät, että Nosken, Ebertin ja Scheidemannin hallitus oli pettänyt vallankumouksen, saattanut salakavalasti saman porvariston jälleen valtaan, jota vastaan sotaan ja riistoon kyllästyneet kansan pohjajoukot olivat nousseet taistelemaan, kukistaen keisarivallan. Rosa Luxemburg, Karl Liebknecht ja spartakistit tahtoivat jatkaa kumousta voittoisaan loppuun, siksi Nosken murhaajat heidät teloittivat.

Nämä marttyyrit olivat ennen kaikkea työläisnuorison johtajia, sillä vallankumouksellinen nuoriso on valmis uhrauksiin ja se muodosti iskujoukon myöskin spartakistiliitossa. Mutta Liebknecht ja Luxemburg eivät suinkaan olleet vallankumouksellisen tilanteen synnyttämiä suuria sieluja, vaan heidän aikaisempikin elämä oli taisteluissa kirkastunut. He karaistuivat taisteluissa jo maailman sodan alusta saakka ja todistivat uskollisuutensa köyhälistön asialle, nousemalla imperialistista sotaa vastaan ja kohottamalla tunnuksen taistelun kääntämisestä oman maan sortajia vastaan aikana, jolloin junkkeritaantumus riehui ylimillään, ja jolloin Saksan sosialidemokratia oli täydellisesti alistunut astinlaudaksi veriselle imperialistiselle sotahumalalle. Sisäinen velvollisuus kutsui heitä jatkamaan samaa taistelua sen jälkeen, kun näkivät sosdem. petturien johtavan kumouksellisen kuohunnan porvarillisen reformismin allikkoon, ja hävittävän mahdollisuudet vallankumouksen kehittämisestä todelliseksi proletariseksi kumoukseksi.

Myöhemmät tapahtumat ovat todistaneet Liebknechtin ja Luxemburgin olleen oikeassa. Saksan köyhälistö on saanut kokea ennenkuulumatonta riistoa ja sortoa, kapitalistinen taantumus on satulassa, ja sen piiskurit, sosialifascistit, suorittavat kaikkein likaisimmat palvelukset militanttisen työväenliikkeen alaspolkemiseksi. Saksan proletariaatti kuitenkin tulee nousemaan, sitä tulee innoittamaan kaatuneiden sankariensa muisto ja esimerkki. Liebknecht ja Luxemburg tulevat elämään kansainvälisen vallankumouksellisen köyhälistön mielessä ja kannustamaan sitä taistelemaan saman päämäärän puolesta, jonka eteen he kaatuivat: kansainvälisen köyhälistön vapauttaminen kapitalistisen järjestelmän ikeestä.

$22,000,000

Tämän summan ovat Incon orjat koonneet viime vuonna osakkeenomistajille. Tulokset ovat kuulemma paremmat kuin koskaan ennen. Froodin rikkaudet selitetään olevan yhtenä tekijänä, vaikka kaivosta ei ole vielä saatu huippukuntoon, ja paljon kustannuksia on pantu rakennustöihin. Nämä voitot eivät ole syntyneet tyhjästä. Ne ovat työläisten kätten työtä, raskaan raadannan hedelmiä. Osakkeenomistajilla ei ole mitään osuutta näiden luomisessa, sillä pääoma, koneistot ja rakennukset edustavat vain ennen ryöstettyä voittoa eli yliarvoa, joka sekin kertyy työstä.

Maailman nikkelikuninkaiden voitto puhuu paljon. Se ei ainoastaan kerro työläisten riistännästä, vaan todistaa sotatarveteollisuuksien olevan kuumeisessa käynnissä. Vaikkakin nikkelin käyttö muissakin teollisuuksissa on lisääntynyt, on se näet edelleenkin yksi huomattavimmista sotatarve-aineista. Sitä käytetään apuaineena kestävimmän teräksen valmistuksessa, tykkien, panssarilevyjen ym.. valmistuksessa. Nikkelin sulatusprosessissa muodostuvista kaasuista aijotaan vastaisuudessa valmistaa sotien myrkkykaasuja. Parhaillaan rakennetaan Incon sulattimojen yhteyteen Copper Cliffiin tällaista myrkkytehdasta.

Maailman nikkelimonopoli on trusti, joka käärii kokoon voittoja sodista ja niiden valmisteluista. Tuo $22,000,000:n voitto on siis isku vasten pasifistien ja rauhanintoilijain kasvoja. Maailman nikkelitrustin johtaja on entinen Sir Alfred Mond, nykyinen lordi Melchett. Mond tunnetaan "työn ja pääoman yhteistoimintaa" ajavan "aatteen" edustajana. Hän puhuu Englannissa suuria sanoja työläisten ja työnantajain "yhteisistä eduista". Näitä hänen "aatteitaan" ajavat myöskin ammatillisen liikkeen taantumukselliset johtajat Englannissa ja Canadassa. Ne tarjoovat hyviä maljapuheiden aiheita työnantajain ja "työväen johtajain" yhteisillä päivällisillä.

Canadassa nikkelikaivanto-alueilla ei Melchettin ole vielä tarvinnut erikoisemmin lähteä saarnaamaan "työn ja pääoman etujen" evankeliumia. Johtuu siitä, että työläisten järjestäytyminen ei ole vielä mikään pääoman riistoetuja uhkaava tekijä tällä hetkellä. Uskomme, että kun nikkelikaivajat kerran lähtevät liikkeelle joukkona, eivät minkäänlaiset byrokraattiset johtajat ja mondismin opit tule pidättämään heitä taistelemasta elinehtojensa parantamiseksi.

Kapitalistisen talouden pula kasvaa

Puolasta kerrotaan, että n. 25,000 kaivostyöläistä viime vuoden aikana ansaitsi keskimäärin vähemmän kuin $12 kuukaudessa. Tässä Neuvostoliiton läntisellä rajalla olevassa fascistisessa maassa on 300,000 työtöntä. Kuluneena vuonna oli maassa suuria kaivos- ja kutomotyöläisten taisteluita palkanalennuksia vastaan ja työehtosopimusten aikaansaamiseksi.

Saksassa on työttömiä lähes parimiljoonaa, eli paljon enemmän kuin vuosi takaperin. Siellä on tilanne niin kärjistynyt, että tämän tästä tapahtuu vakavia mellakoita. Viime vuoden aikana oli siellä suuria metallityöläisten, satama- ja telakkatyöläisten sekä rakennustyöläisten lakkoja. Metallityöläiset petettiin vanhoillisten ammattiunioiden johtajain ja sosdem. hallitusherrain toimesta alistumaan palkkojen alennukseen.

Englannissa on kuluneena vuonna ollut vakavia kutomotaisteluita, joiden yhteydessä työläiset narrattiin "työväenpuolueen" johtajien ajamiin sovitteluihin, jotka päättyivät tuntuvaan palkkojen alennukseen. Työttömyys on siellä lisääntynyt niin, että viime kuun aikana se ylitti melkein kaikki entiset saavutukset. Intiassa on ollut suuria kutomotyöläistaisteluita, talonpoikaisten veromaksusabotaasia, ja valtiolliset olosuhteet ovat siellä suuresti kärjistyneet viime aikoina.

Yhdysvalloissa oli kulunut vuosi myöskin työtaistelujen vuosi. Nähdään m.m. merkkejä etelän kutomoteollisuuden työläisten liikehtimisestä, jopa kansainvälistä huomiota herättäviä erittäin teräviä taisteluita, kuten Gastonian taistelu, Marionin tapahtuma y.m. Työttömyys Yhdysvalloissakin kohoaa miljooniin.

Siis kaikkialta saapuu viestejä työväenluokan elämänehtojen kiristymisestä. Kapitalistisen talouden väliaikaisen vakiintumisen kausi on lopussa. Rationalisoimisprosessi, tuotannon tehostaminen teollisuudessa, kustannusten alentamispyrkimykset, on johtanut vain entistä laajempaan [illegible] hyökkäykseen työväen elintasoa vastaan, palkkojen alentamiseen, työpäivän pidentämiseen, työläisten militanttisten taistelujärjestöjen vainoamiseen, valtiolliseen sortoon ja sosialifascismiin. Järjestelmä kulkee nopeasti romahdusta kohti.

Kapitalistinen keinottelu ja talonpoika

"Savon Työssä" kirjoittaa nimimerkki "A. T—i" edellämainitusta aiheesta seuraavasti:

Ristiriitainen tilanne nykyisen riistojärjestelmän aikana ilmentää sen, että sekä talonpoika että työmies joutuvat saamaan työstään liian pienen palkan. Huolimatta siitä, että viljan hinta, maanviljelijäin joutuessa sitä myymään, on jo vuosikausia ollut hyvin vanlainen, niin siitä on täytynyt työmiehen, kuluttajan, maksaa kuvasti leivästä yleisiin korkeita hintoja. Viljan tuottaminen on tullut siis toiselta puolen [illegible] leivän syöminen on monasti koitunut työmiehelle ylivoimaisen kalliiksi. Kaksi kansanosaa tekevät työtä ja elävät kituen kun sensijaan kolmas osa elää hyvin ja kerää rikkauksia.

Erittäin nykyhetkeen perustuvien laskelmien mukaan, jotka ovat sangen varovaisesti otetut, joutuu työmies, kuluttaja, maksamaan leivästä talonpojan saaman viljan tuottajalle 34.9 pros., myllyliitoksille 4 pros., mutta leipomoille ja leipäkauppiaille kokonaista 61.1 pros.

Välikädet ovat siis hyötyneet koko leipähommasta eniten ja työmies sekä talonpoika ovat yhteisesti saaneet "maksaa viulut".

Tilanteen näin ollessa ei ole sitä suinkaan vailla tarkoitusta se porvarillisen keinottelijaluokan harjoittama politiikka, että talonpojan ja työmiehen edut muka ovat ristiriidassa. Kapitalismi hyötyy juuri itse tuosta ristiriidasta, se on sen elinehto.

Nykyinen porvarillinen komento elää suorastaan tuosta ristiriidasta, se näet sen ylläpitää valtaansa kaikkein helpoimmalla tavalla.

Tämä esimerkki, joka on otettu leivästä ja sen suhteettomasta hinnan jakautumisesta, soveltuu muihinkin talonpoikain tuottamiin ravintotarvikkeisiin, joissa ehkä prosenttiluvut ovat hiukan vaihtelevia, mutta perusajatus niissä kaikissa on sama.

On siis turha lorua, että työmiehen ja talonpojan edut olisivat muka ristiriitaisia. Sitä ne eivät tosiasiassa ole, mutta yhteinen riistäjä niillä molemmilla on, mikä on omiansa pitämään näitä kumpiakin hyödyllisen työn tekijöitä etuihinsa nähden näennäisesti toisiinsa nähden vieroksuvalla kannalla.

Talonpojan ja työmiehen on sen tähden entistä tarkemmin ruvettava tarkkaamaan, mihin hyöty heidän työstään virtaa. Kapitalistinen järjestelmä, jonka oleellisin osa keinottelijaluokka kaikkine eri muotoineen on, pitää sekä talonpojan että työmiehen aseman minimissä niin kauan, kun se saa [illegible] määrätä. Kun siis talonpoika ja työmies [illegible] yhdessä [illegible] vastaan [illegible] olla [illegible] hyvinvointinsa [illegible] kolmannen luokan [illegible] taistelemaan [illegible] hintoja [illegible] tuo 61.1 prosenttia tasaan.

•SUURI MAITOFARMI VALMISTUMASSA

Ivanovo-Vosnesensk. — Syyskuussa ryhdyttiin lähellä Ivanovo-Vosnesenskia järjestämään suurta maitofarmia. Joulukuun 25 päivänä oli tämä farmi ensimäiset maitotrat kaupunkiin. Piakkoin tulee farmi laskemaan markkinoille 1,700 litraa maitoa päivittäin.

ULKOMAALAISET TAVARAT KAUPPAAN

Tammik. 1 p:stä otetaan käytäntöön uusi tullissa takavarikoitujen ulkomaisten tavaroiden myynnin järjestys. Kaikki tavarat tullaan lähettämään kaupunkien kaupoille ja osuustoiminnallisille laitoksille. Kaikki yleisen käytön esineet tullaan myymään kooperatiivien kautta. Tuotannolliset tavarat tullaan käyttämään valtion teollisuuden tarpeisiin.

Port Arthurin uutisia

Ravintola ja perhepalvelijain union toimesta on sitten ne hauskat iltamat maanantaina, 27 p. t.k. Ohjelmaa tulee oelmaan riittävästi ja hyvää, mutta tanssillekin jää varmasti paljon aikaa, joten jokainen voi tulla silloin mukaan. Kuten ennemmin ilmoitettiin, pääsevät kaikki union jäsenet vapaasti, toisilta peritään vartti. Tervetuloa vaan kaupunkilaiset, farmarit, ja kaikki jotka kaipaavat virkistystä!

Nouse ja iske — niin mitäkö se tarkoittaa? Se on sen uuden tulokkaan nimi. Union viime kokouksessa perustettiin oikein oma lehti, jolle annettiin noin komea nimi. Sen sisällöstä tulevat huolehtimaan union tytöt ja pojat ja ilmestyy se kerran kuukaudessa. Ensimäinen numero ilmestyy edellämainitun iltamatilaisuuden aikana. Ottakaapa nyt jokainen jäsen ja jäseneksi aikova kynä käteen ja kirjoittakaa jotakin työoloistanne, tai muista asioista. Lehdessä saa huumorikin tilansa, siis jolla on siihen taipumusta niin kynä esille! Kirjoitukset voi lähettää osoitteella: Nouse ja iske, c/o Vapaus 316 Bay St.

Juhlakomitea.

Sault Ste Marien uutisia

Toveri Kosti Tuomi vakavasti loukkaantunut. T.k. 8 p. sattui toveri Kosti Tuomelle ikävä onnettomuus, hänen veistäessään taisia A. C. Ry. Mile 209½. Hän oli kaatanut puun, joka jäi n.s. "saitipinssiin". Veistettyään valmiiksi puun hän ei huomannut että pinssaus olisi vaikuttanut latvapuoleen asti, vaan alkoi halkaista puuta taisin mitoille latvasta päin. Poikki sahauksessa ei ilmaantunut mitään merkkiä että puu olisi vipannut sivulle, mutta kun katko oli tehty, heitti latva noin 3—4 jalkaa sivulle ja silloin sattui niin onnettomasti että Tuomen jalka jäi kimpoavan ja kasvavan puun väliin murskaantuen vasen jalka säärestä poikki. Säären etupuolelta tunkeutui luun paloja nahan lävitse aiheuttaen haavan joka vuoti runsaasti verta. Ikävintä kuitenkin oli se, että toveri Tuomi ei saanut ajallaan lääkärin hoitoa. Hän loukkaantui keskiviikkona kello kahden aikoina. Soohon menevä juna on noin kello 11 Mile 209½ ja niin ollen Tuomi kuletettiin Hearstiin kun Hearstin juna sivuuttaa sanotun paikan kello 5 illalla. Hearstissa ei kuitenkaan voitu niin pahoin murskaantunutta jalkaa perusteellisesti edes tutkia, sillä olisi pitänyt olla X-säteet ja niin lähetettiin Tuomi Soohon perjantaina ja vasta lauantaina tohtorit asettelivat murtuneita luita paikoilleen. Tämän kuun 16 päivään mennessä ei jalkaa kuitenkaan ole voitu kipsata ankaran ajettumisen takia, mahdollisesti iso noin 3 tuumaa syvä ja neliötuuman laajuinen verihaava on myös kipsausta viivyttämässä. Sangen ymmärrettävää on, että toveri Tuomella on ollut kovat tuskat jota todistaa sekin ettei hän morfiiniruiskutuksesta huolimatta ole voinut koko viikon ajalla juuri ensinkään nukkua. Toveri Tuomi on ollut innokas toiminnan mies kaikissa järjestöasioissa. Erittäin tarmokkaasti on hän toiminut urheiluseurassa, jossa hän juoksussa kaikilla viime kesänä kilpailluilla matkoilla osallistui useihin liittomme järjestämiin kilpailuihin. Toivomme kunnon toverin pikaista paranemista. — U. K.

Neuvostoliitosta

Tverin Karjalaa tutkimassa

Täällä Tverin Karjalassa, Moskovan pohjoispuolella, ollaan sosialistisessa rakennustyössä päästy paljon pitemmälle kun esim. Leningradin alueen suomalaisten keskuudessa.

Tverin Karjalan väestö oli v. 1926 suoritetun väenlaskun mukaan yli 130 tuhatta, joista nykyisessä Tverin okrugassa on n. 82 tuh. ja Beshetskin okrugassa 50 tuh. Tverin okrugan väestöstä asuu kaupungeissa n. 750 henkeä, kaikki muut maataloudessa. Ansiotöissä käynti karjalaisten keskuudessa on pienempi kuin saman seudun venäläisten keskuudessa. Valtava enemmistö talonpojista on köyhiä ja keskivarakkaita. Mutta yleinen hyvinvointi on verrattain korkealla. Rakennukset ovat enemmistöllä hyvät. Karjakanta sietää parantamista. Talouden parantamisen ja yleisen hyvinvoinnin kohottamisen hyväksi tehdään suurta ja tuloksellista työtä. Kolmessa karjalaisessa piirissä. Tverin Karjalassa on jo 35 pros. talouksista kollektivisoitu. Kevääseen kollektivisoidaan nämä piirit 100 prosenttisesti. Kuin muurahaispesässä tehdään täällä nyt työtä tämän päämäärän hyväksi. Työläisprikaatit häärivät jatkuvasti kylissä, järjestetään erilaisia kursseja, piirejä jne.

Tällöin luonnollisesti on myös kulakkien vastus tosiasia, joka esiintyy pääasiassa kaikenmoisten huhujen liikkeelle laskemisena ja joskus avoimena provokatsionina eri toimenpiteitä vastaan. Tässä tarkoituksessa käyttävät kulakit usein hyväkseen karjalaista kansallishenkeä, esiintyen kansan kielellä jne.

Suurena puutteena on paikallisten kieltä omaavien toimitsijain ja työntekijäin vähälukuisuus. Karjalaisia puolueen jäseniä on vaan n. puolitoista sataa ja nuorisoliittolaisia 700—800. Opettajistosta ja agronoomeista on joku määrä karjalaisia, mutta nekin ovat saaneet venäläisen kasvatuksen ja työskentelevät vähänpuoleisesti omalla kielellään. Tällä kertaa opiskelee Tverin korkea- ja keskikouluissa 57 karjalaista ja Moskovan ja Leningradin kouluissa niinikään jonkunverran.

Tverissä on näiden keskuudessa alettu viime aikoina suorittaa erikoista kasvatustyötä kansallista toimintaa varten, samoin olisi alettava tehdä Leningradissakin.

Lukutaidottomuus on korkea naisten keskuudessa 52 pros.

Tänä vuonna on 8930 lukutaidottomasta vedetty opiskeluun 6,200. Okrugan komitea on päättänyt alkaa karjalaistuttamisen, mutta tämä onvaikean puoleista kirjakielen ja kirjaimiston puutteen tähden. Tverissä työskentelevät karjalaistoverit sanovat karjalaisten kielessä löytyvän 60 pros. suomalaisia sanoja. Käytännössä näyttäisi kuitenkin, että niitä on vähemmän. Muuten olisi tätä karjalaistuttamiskysymystä monipuolisemmin tutkittava suomalaisten taholta. Yleensä on kielikysymys suurena haittana Tverin Karjalan kulttuuri- ja valistustyön alalla, joka tulee nyt yleisen kollektivisoimisen yhteydessä ydinkysymykseksi, sillä sosialistiset tuotantotavathan vaativat korkeata kehitystasoa.

Lähtiessämme Tveristä piireille, odotimme, että kohtaamme takapajuisen seudun ulkonäöltäänkin, mutta tässä erehdyimme, sillä karjalaisten työinto on kyennyt vähäiselläkin tietomäärällä saamaan paljon aikaan.

Lihoslavlin asemalta lähdimme itään ja kohtasimme useammassa kylässä sähkövalon, kollektiivisia aittoja ja muita yhteiskunnallisen työn tuloksia. Erikoisen mielenkiintoisia ovat mm. tuotanto-osuuskuntien rakentamat neulomatehtaat. Naisten käsityötä on täällä jo kauan aikaa harjoitettu. Aikaisemmin työskentelivät naiset kotona, saaden välittäjiltä raaka-aineet ja luovuttaen tuotteensa niille. Nyt nämä riistäjät on poistettu. Tuotanto-osuuskunnat ovat useissa kylissä rakentaneet tehdasrakennuksia, hankkineet koneita jne.

Näiden osuuskuntatehtaiden olemassaolo on ollut suurena vaikuttajana myöskin kollektivisoimisen tiellä ja tulee se olemaan työvoiman sitojana talviaikoina edelleenkin.

Yleensä voidaan sanoa, että Tverin Karjala on oikealla tiellä ja kulkee puolueemme johdolla kohden sosialismia. Näitä pyrintöjä olisi suomalaisten avustettava voimiemme mukaan valistusrintaman osalta. — J. Lemetti.

KOLLEKTIIVISTEN TALOUKSIEN JA NEUVOSTOTILOJEN YHDISTÄMINEN

Hoperin piirikunnan kollektiivisten talouksien liitto on ryhtynyt tutkimaan kysymystä sellaisten kombinaattien järjestämisestä, joissa on yhdistetty neuvostotila ja kollektiivinen talous. Tällaisten kombinaattien perusperiaatteet ovat seuraavat: yhteinen tuotantosuunnitelma, kaikkiin töihin käytetään kollektiivisten talouksien voimia, tuotantovälineet ovat yhteisiä, kulttuurilaitokset järjestetään yhteisin voimin j.n.e. Tällaisia kombinaatteja suunnitellaan järjestettäväksi piirikunnan viidessä piirissä. Tammikuussa kokoontuu kollektiivisten talouksien puheenjohtajien ja neuvostotilojen tirehtöörien yhteinen piirikuntaa käsittävä edustajakokous, jossa tullaan käsittelemään erikoisesti tätä kysymystä.

UUSI OMPELUKONETEHDAS

Tänä vuonna aloitetaan Jaroslavlissa uuden ompelukonetehtaan rakennustyöt. Rakennustyöt tulevat maksamaan 2,850,000 ruplaa. Tehdas tulee valmistumaan vuoden 1930 lokakuuhun mennessä.

TEHTAAT NEUVOSTOTALOUKSIEN KUNNIAPÄÄLLIKÖIKSI

Nykyään voimistunut kunniapäällikkyysliike, on vain sattumalta joskus ylettynyt neuvostotalouksiinkin. Edessä olevan kylvökamppailun yhteydessä saa 80 pros. Leningradin alueen neuvostotalouksista vakituiset kunniapäälliköt. Juuri näitä kunniapäällikkyyden muotoja ja avustamisteitä pohdittiin alueen neuvostotalouksien ja työläisjärjestöjen yhteisessä kokouksessa.

Maataloustyöläisten ammattiliiton edustaja teki selostuksessaan yhteenvedon tuotannollisten neuvotelujen työstä ja sosialistisesta kilpailusta neuvostotalouksissa. Yhteenvedot osottautuivat hyvin köyhiksi, etenkin kun niitä verrattiin Leningradin työläisten kertomiin, sosialistisessa kilpailussa saamiinsa saavutuksiin. Maatalousproletariaatti oli jäänyt teollisuusproletariaatista paljon jälelle. Keväällä suoritettava laaja kunniapäällikkyys auttaa siirtämään Leningradin työläisten saavuttama järjestöja tuotantokokemus noihin maataloustehtaisiin.

Selostaja osotti, miten muodollisesti on neuvostotalouksissa suhtauduttu tuotannollisiin neuvotteluihin ja sosialistiseen kilpailuun. Esim. eräässä neuvostotaloudessa muodostettiin tuotannollinen neuvottelu kiireellisesti juuri TTT:n komissian saapumisen edellä. Kilpailusopimukset on hyväksytty, käsittelemättä niitä tuotannollisissa neuvotteluissa, joten työläiset eivät tiedä, mitä sopimukset sisältävät.

Neuvostotalouksien edessä olevat valtavat tehtävät eivät tule suoritettua, jos maatyöläisten ammattiliitto ei järjestä työtään uusiin muotoihin ja jos tehdaskunniapäälliköt eivät täytä ottamiaan tehtäviä.

LUOKKAVIHOLLISTEN VEHKEILY — PAPITKIN LAKKOILEVAT

Kone-traktoriasemien kehitys ja kollektivisoimisen edistyminen kohtaa papiston ja kulakkien taholta epätoivoista vastarintaa. He koettavat kaikin keinoin häiritä ja vahingoittaa sopimusten tekoa kone-traktoriasemien kanssa. Esim. Novo-Malyikleiskin rajonissa, Uljanovskin okrugassa kulakit ja papit vetivät köyhiä, batrakkeja naisia kirkkohuoneustoon, vieroittaakseen heidät siten kone-traktoriasemien ja kollektiivisten talouksien ympäriltä. Kun kuitenkin talonpoikaiston painostuksesta sopimusten teko kone-traktoriasemien kanssa tai kollektiivisen talouden perustaminen tulee tosiasiaksi, niin he muuttavat täysin taktiikkaansa, alkaen kamppailun sen puolesta, että heidätkin otettaisiin yhteisyrityksien jäseniksi. Esim. yllämainitussa Malykleiskin rajonissa ilmoittivat useiden kylien mullat (muhamettilais-papit) uskovaisille, että he eivät enää ryhdy jumalanpalvelusta suorittamaan, syystä että heitä ei oteta kone-traktoriaseman jäseniksi. Heti kun papit olivat julistaneet "lakon", järjestivät "oikeauskoiset" kulakkien johdolla kokouksen, esittäen vaatimuksen, että papitkin on otettava kone-traktoriosuuskuntiin.

Samalla on huomautettava, että edistyneimmissä tataarirajoneissa tällainen mullien agitatsiooni herättää ihan päinvastaisen liikkeen. Esim. Pensan okrugan Issinskin rajonissa päättivät useiden kylien yleiset kokoukset, että tällaisen mullien vehkeilyn johdosta kirkot on muutettava kulttuuritarkoituksiin. Syisranskin okrugan Kepjevkan kylän kansalaiset päättivät ottaa kirkoista kellot ja luovuttaa ne teollisuudelle etumaksuna traktoreita varten.

LENTOYHTEYS SAMARAN JA MOSKOVAN VÄLILLE

Tulevan kesän keskivaiheilla tullaan Samaran ja Moskovan välille järjestämään säännöllinen lentoyhteys. Tämä tulee olemaan osa lentolinjasta, joka yhdistää Moskovan Keski-Aasiaan. Samaraan on saapunut Doproljotin erikoiskomitea.

ARVOKAS KEKSINTÖ

Dnepropetrovskin vuosi-instituutin ylioppilas Leontovski on keksinyt punnituskoneen, jolla voi tehdä työtä 7 kertaa nopeammin tavallista ja tulee tutkimus kahdeksan kertaa halvemmaksi tavallista. On käytetty neljää tällaista punnituskonetta suoritetuissa tutkimuksissa ja jo säästetty muutamia kymmeniä tuhansia ruplia. SSSR:n Korkein kansantalousneuvosto on päättänyt järjestää näiden koneiden joukkotuotannon.

Suomesta

KAUHAJOKIISIA KUULUMISIA

Tässä taannoin oltihin "Työn Äänes" vihaasia Soamen porvarille siitä, jottei ne anna Passia Venäjälle. Soon mun miälestäni turhaa, kyllä niitä saa kun vaan tietää mistä sen saa. Mä voin sen nyt suaralta käreltä sanoa, jotta Koiviston isäntä joka on Kurikan pitäjähän "keisari" ja nouseva Etelä-Pohjanmaan valtias, on vaalipuheesnansa Perälän Nuorisoseuran taloolla kehoottanu kommunistia menemähä Venäjälle, kyllä hän hommaa passit. Moon kyllä tään tiätänyt aikaa jo, mutta en moo puhunu mitään, jottei tuu liian suurta jonua Koiviston veräjälle. Eikä sinne ny kaikien pirä silti lähtiä, pitää tännekkin porvarille kiusankapuloita jäärä. En mäkää mee vaikka, ne on luvannu mulle viälä kyytirahakkin. Jotta soon turhaa syyttää jottei passia saa kun vain tiätää mistä hakee.

Kurikas on vaikka mitä ja montaa muuta hyvää kykyä, niinkuin Homin petturikin, joka kans on nousukas ja hyvää "raaka-ainetta". Puhujanakin vaalien aikana jo aivan "täysipainoinen". Sisäluku vain oli vähä huano. Saatei se niin käy kun toisten kirjoottamaa pitää lukia ja vaikka kuinka tuntis puustavit kun ei tiärä niiden nimiä. Eikoo keriinny harjootella.

Te arvoosat ystävät ette taira tiätääkään jotta Kauhajoellakin on eletty sitä maailmankuulua punaasta päivää elokuun 1:nä päivänä tai oikiammin sanoen 1 p:n jäläkihin yällä. Monet tämän lehren lukijat tiätävät, ettei se luakkataistelun aate oo kovinkaan kirkasta Kauhajoella, mutta saaraan sitä aikahan siälläkin jotaki. Moon jo tullu aikaa näkemään, jottei hulluja tarvitte kylvää eikä kyntää, jotta niitä kasvaa aiva ittellänsä ja Kauhajoella näkyy olevan siihen viljelyksehen hyvä maaperä. So' oli sellaasta sen punaasen päivän kans siällä, jotta joku koiranleuka vissihin päättäny kauhajokisia majatakkisia vähä jymähyttää, tiäsi niiren hölömöyden jo kap[illegible] ajoolta asti. Eikä ne ollu kaa[illegible] sastunu. Täs punaasen päivän "[illegible] tos" ei ollu tarvinnu muuta [illegible] misteluja kun sanua jollekin, [illegible] kurikkalaaset kommunistit [illegible] Hariankyläästen kans ny ry[illegible] retkelle Kauhajoelle ja jotta [illegible] on tullut aseetkin monta kuar[illegible] ja jonsei ny olla varuullansa [illegible] paha meirän perii. "Esikunn[illegible] päiväkäskyllä määrättihin ka[illegible] suojeluskuntalaaset ja lotat [illegible] vaamahan kiväärinsä ja valvom[illegible] ja oloha valamis matkalle. Su[illegible] lijat hyppäs housuuhinsa ja lot[illegible] vyätti kupehensa, pani kengät [illegible] lakoohinsa ja oli niinkun nolis [illegible] ruhtanu matkalle. Pitkä parvi s[illegible] jelijoota ja vissihin osa poliisi[illegible] meni vahtihi asemalle ja muille [illegible] lukisille paikoolle jotta saatas v[illegible] vastustetuksi sen punaasen patr[illegible] lin tulua ennekö se kerkiää kä[illegible] tää koko Kauhajoen ylösalaas[illegible] Siälä ne sitten seisua kyyrötti [illegible] rahis kiväärit oikoosna, ja lo[illegible] vahtas koko yän leuka akkuna[illegible] ja niiren housuus sykki lämmin [illegible] rän rakasta isänmaata kohtaha. [illegible] kuluu eikä kuulu koko yänä mu[illegible] ta ihmeellistä kun ruisrääkän s[illegible] tunu ääni, joka ilikkuu nualle isä[illegible] maan hölömöölle paimen poi'il[illegible] jokka viätti "punaasta yätä" Ka[illegible] hajoella. Mä vain ohokulikova[illegible] sena oli kiitollinen jotten oo Ka[illegible] hajoelta ja tuumasin jotaa: "k[illegible] kenmoosia kukkia siälä herr[illegible] kryytimaas kasvaa".

Keltaisen tuvan isäntä.

Martin Hendricks[illegible] matkaohjelma[illegible]

Veteraani-toveri Martin He[illegible] son kiertää tälläkertaa Can[illegible] Järjestön puhujaorganiseeraaj[illegible] tovereita alempanamainituilla [illegible] kakunnilla kehoitetaan tek[illegible] parhaansa hänen matkansa o[illegible] miseksi. Aluetoimikuntien ja [illegible] tojen johtokuntien pyydetään [illegible] sesti huolehtimaan, että häne[illegible] lee olemaan huone käytettäv[illegible] määräiltoina, ettei matkaoh[illegible] häiriinny.

Matkaohjelma on seuraava:

Sudbury	[illegible]
Wanup	[illegible]
Levack	[illegible]
Sudbury	[illegible]
Garson	[illegible]
Creghton	[illegible]
Worthington	[illegible]
Espanola	[illegible]
Bruce Mine	[illegible]
Soo	helmik. 1-[illegible]

Ohjelma jatketaan tuonnem[illegible]
Järjestömme naisorganisee[illegible] toveritar Lyyli Toivonen parha[illegible] on kiertomatkalla Port Arthuri[illegible] lueen osastoissa. Kehoitamme [illegible] vereita tekemään parhaansa h[illegible] matkansa onnistumiseksi.

HYÖKKÄÄJIEN RUOKAHALU[illegible] KASVAA SYÖDESSÄ

Yhdistymisvapauden kiristämisla[illegible] lepäämään jättämisen ollessa kysy[illegible] myksessä eduskunnassa, selitte[illegible] li sosialifascisti J. F. Aalt[illegible] ettei entinen sosdem eduskuntaryh[illegible] mä voi äänestää lepäämäänjättämis[illegible] ehdotuksen puolesta, koska siit[illegible] saattaisi olla seurauksena, että edus[illegible] kunta hajoitettaisiin ja pantaisiin toimeen uudet vaalit, jolloin fascis[illegible] tit ehkä saisivat aiheen järjestää kylähulinoita ja tilanne voisi näin ollen muodostua nykyistä.kin pahemmaksi.

Tälainen selitys ei itse asiassa ollut mitään muuta kuin lupaus fascisteille, että jos he vaativat eduskunnalta uusia kiristyslakeja ja saavat uhkauksillaan ja "lähetystöillään" hallituksen painostetuksi puolelleen, niin tulee sosialifascistinen ryhmä, kiltisti tekemään kaikkensa saadakseen lait hyväksytetyksi ja heti voimaan.

Fascistit puolestaan ovat ymmärtäneet tämän lupauksen oikein. Ne eivät, kuten odottaa sopikin, aio suinkaan tyytyä vain yhdistymisvapauden kiristämiseen, vaan ovat nyt jo heti kiirehtineet esittämään uusia kiristysvaatimuksia. Niinpä on Mikkelissä äsken pidetyssä fascistien "maakuntakokouksessa" hyväksytty tavallista hurjahenkisemmät ponnet, joissa vaaditaan m.m. "kommunistien" (työläisten) osanottoa eduskunta- ja kunnallliseen sekä kaikkinaiseen yhteiskunnalliseen toimintaan lopetettavaksi. Edelleen vaaditan, että työläisten "kirjapainot on otettava valtiolle ja heidän sanomalehtensä sekä heidän kaikkien muittenkin julkaisujensa painattaminen ja levittäminen on tässä maassa täydellisesti ehkäistävä". Lisäksi esitetään joukko muita vaatimuksia, m.m. vaaditaan kuolemanrangaistuksen käytäntöön ottamista. Lopuksi esitetään tavanmukaiseksi muuttunut uhkaus, että ellei näitä vaatimuksia kyetä "laillisin keinoin toteuttamaan niin fascistit eivät sitä "tietenkään voi rauhassa nähdä" j.n.e.

Tämän "maakuntakokouksen" ponsien mukaan siis hallitukselta tullaan hetimiten vaatimaan uusia entistä synkempiä taantumuslakiesityksiä. Ja kun hallitus on fescisteihin, heidän vaatimuksiinsa ja "kansalaiskokouksiinsa" ottanut sen kannan kuin se on ottanut, ei liene epäilemistä, etteikö se tule ottamaan näitäkin varteen. Näinollen voimme kenties jo hyvinkin lähiaikoina odottaa hallitukselta uusia kiristyslakiesityksiä eduskunnalle. Ja jos hallitus siinä tapauksessa, ettei näitä lakeja kiireellisesti hyväksytä ja voimaan saateta, uhkaa erota ja

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen M:kkaa 39.10 Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

…lähetyksistä alle $20.00, 60c
…lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c
…lähetyksistä $50.00—$79.99 ja
…00 lähetyksistä $80.00—$100.00
…ä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.
Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.
Suomen rahaa ostetaan. Kurssi 45 sadasta Smksta.
Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita

Vapaudelle ottavat rahavälityk- vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street, Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St., Montreal, Que.

AARO KIVINEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

JOHN WIRTA,
… Broaview Ave., Toronto, Ont.

DAVID HELIN,
paikkakunnilla Keski-Ontariossa

…jotuttaa eduskunnan, niin tulee …ahtavan" sosdem puolueen fas…inen eduskuntaryhmä nekin lait …enkin jälleen hyväksymään. Juu… tämä sosialifascistisen ryhmän … antama ennakkotapaus onkin e…lemättä rohkaissut fascisteja näin …eaan esittämään uusia vatimuk… Se osoittaa, kuinka turmiollises… työtätekevälle kansalle tämä sosia…ascistien raukkamainen "taktiik…" muodostuu. Se riistää siltä en…pitkää kaikki poliittiset oikeudet. …äkin suurempi syy on kaikilla …kkatietoisilla työläisillä kaikkialla …jastaa sosialifascistien raukka…inen ja häpeällinen menettely.

Sähkötekniikassa käytetyt mittayksiköt

…malla tavoin kuin veden voimalla …idaan käyttää myllyjä ja turbii…ja, voidaan sähkölläkin toimittaa …nenlaisia töitä. Jos esim. johde…n sähkövirta hapetettuun veteen, …n huomataan molemmissa pooleis… jotka ovat valmistetut platinas… pieniä kuplia. Sähkövirta hajoit… veden molempiin alkuaineihinsa, …yyn ja happeen. Jos näitä molem… kaasuja yhdistetään, niin syn… sekoitus, jota nimitetään räjäh…kaasuksi, syystä että se palaa e… räjähtää paukauksella, niin pian …n sen sytyttää. Mitä enemmän …hkövirtaa johdetaan veteen, sitä …emmän räjähdyskaasua syntyy. Sähkövirran paljoutta voidaan mi…a siten, että tutkitaan miten pal… räjähdyskaasua se synnyttää …ärätyssä ajassa. Mittayksikkönä …etään sitä sähkövirran paljoutta … voimakkuutta, joka 1:ssä minuu…sa synnyttää 10¼ kuutio cm. rä…dyskaasua. Tämä mitta on saa…t nimensä kuuluisasta ranskalai…ta oppineesta Ampère'sta, joka …i tärkeitä havaintoja sähkön suh…n ja kuoli vuonna 1836. Jos säh…virta synnyttää minuutissa 108½ …utio cm. räjähdyskaasua, niin on …ä 10 amperin voima.

Vesivirta hankaa kulkemansa …ranuoman, vesiputken reunoja. …taaminen pidättäytyy hieman, jos …i kohtaa vastustusta, mikä vas…tus on sitä suurempi, kuta ah…mpi putki on. Pitemmän put… seinämät pidättävät virtaa enemmän lyhyen. Tuntuva vaikutus virran kululle on myöskin putken suuremmalla tai pienemmällä karkeudella. Karkea putkipinta pidättää enemmän kuin sileä. Samanlaisia huomioita voimme tehdä sähkön suhteen. Kun sähköä johdetaan lankaa pitkin, niin on sen voitettava samanlaisia vastuksia kuin veden, mikä kulkee putkea pitkin. Mitä pitempi lanka on, jonka läpi sähkövirta kulkee, ja kuta pienempi on langan poikkileikkaus, sitä suurempi on langan aiheuttama sähkövirran vastustus. Mutta vastustus ei riipu yksistään johtolangan pituudesta ja paksuudesta, vaan myöskin aineen luonteesta, mistä lanka on valmistettu, siis sen johtamiskyvystä. Hopea esim. johtaa paremmin sähkövirtaa kuin kupari, kulta, rauta ja platina. Kupari johtaa noin 5½ kertaa niin hyvin kuin rauta.

Mittayksikkönä sille vastustukselle minkä johto aiheuttaa sähkövirralle käytetään elohopeatankoa (lasiputkessa), jonka poikkileikkaus on 1 neliö mm. ja pituus 106 cm. Tätä mittayksikköä nimitetään ohmiksi saksalaisen fysiikantuntijan Ohmin (lue: Oom) mukaan, joka kuoli vuonna 1854 fysiikan professorina Mynchenissä.

Jotta sähkövirta kulkisi eteenpäin johdossa, täytyy siinä olla voima, joka sitä kuljettaa. Käyttäkäämme vielä kerran vettä esimerkkinä. Mitä suurempi putous virrassa on, sitä suurempi määrä vettä kulkee uomassa; korkeammalla oleva vesi pakoittaa alati vettä alemmille paikoille. Jos veteen asetetaan pato tai sulku, niin vesi patoutuu sen edessä ja painaa sulkua vasten. Jos sulku otetaan pois, niin vesi virtaa voimakkaasti eteenpäin. Samoin kuin vedessä, jota putouspaine työntää alaspäin, on sähkössäkin jännitys, joka kuljettaa sitä johtoa pitkin. Jos tahdomme hajoittaa galvanisen virran avulla määrätyn vesimäärän alkuosiinsa, niin tarvitaan siihen määrätty määrä jännitystä. Kaksi kertaa niin suuri jännitys vaikuttaisi sen, että kaksi kertaa sama määrä sähköä virtaisi ja hajoittaisi kaksi kertaa niin suuren vesimäärän. Mutta sähkön paljous eli vahvuus riippuu, niinkuin olemme nähneet, myöskin johdon vastustuksesta. Mitä suurempi tämä vastustus on, sitä vähemmän sähköä virtaa otaksumassamme tapauksessa alkuosiinsa hajoitettavaan veteen. Sitä jännitystä, joka tarvitaan silloin, kun sähkövirran on kehitettävä minuutissa 10¼ kuutio cm. räjähdyskaasua vastuksen ollessa 1 ohmi, nimitetään voltiksi; se on siis jännityksen mittayksikkö. Nimi johtuu italialaisesta Volta nimisestä fyysikosta, joka kuoli Comossa vuonna 1827.

Käytämme vieläkin vettä vertauksena ymmärtääksemme mitan, jota käytetään sähkövirran työkykyä (sähköenergiaa) arvosteltaessa. 5 kg. vettä, joka putoaa 2 m:n korkeudelta, voi suorittaa jonkun määrätyn työn, esim. pyörittää myllynratasta. Mitä suurempi se vesimäärä on, joka sekunnissa putoaa, ja mitä korkeammalta se syöksyy alas, sitä suurempi on työntulos. Veden paljous määrätään kiloissa, korkeus metreissä ja työntulos kilogrammametreissä. 5 kg. vettä, joka putoaa 2 m:n korkeudelta, suorittaa 10 kgm:n työn, 500 kg vettä suorittaa 2,500 kgm:n työn putouskorkeuden ollessa 5 m. Sähkön jännitystä vertaamme putouskorkeuteen ja sähkövirran voimakkuutta eli paljoutta vesipaljouteen. Me kerromme tässäkin jännityksen mittayksikön, voltin paljouden eli voimakkuuden mittayksiköllä, amperilla. Työtä, jonka yhden amperin vahvuinen virta yhden volton jännityksellä suorittaa yhdessä sekunnissa, nimitetään 'voltti-amperiksi eli watt'iksi. 16:n kynttilän hehkulampun palamiseksi käytetään 110—120 voltin jännitystä ja ½ amperin voimakkuutta. Kulutus vastaa siis työtä, joka on 110X½=55 wattia. Yksi hevosvoima vastaa 736 wattia. Usein kuitenkin käytetään sähköenergian työkyvyn mittana kilowattia, s.o. 1,000 wattia. Näin ovat siis Ranska (Ampère), Saksa (Ohm), Italia (Volta) ja Englanti (Watt) kukin antaneet yhden nimityksen sähkömitoille.

KIPU RINNAN ALLA

Vatsassa, Päänpakotus, Kitkerää vettä …ssa, Sydämen poltto, pakotus selässä ja …kiluiden alla, Sappitauti, Keltatauti, …a-vatsa ja yleensä heikko ruuansulatus … kaikki Vatsakatarrin tuntomerkkejä.

…tauti on hyvin yleinen kansamme kes…dessa ja sen oireet ovat niin monet ja vaihte…, että monikin luulee itseään vaivaavan sy… keuhko- t. m. taudin, vaikka se johtuu al…taan heikosta ruuansulatuksesta. — Lukekaa … tämä mies sanoo lääkkeestä:

P. A. Lignell. Lawler, Minn.
…eitä tilaamani lääkkeen No. 250 olen käyt…t ohjeiden mukaan ja olen taas terve mies. …s teille hyvästä lääkkeestä.
Kunnioit., Daniel Kalliomäki.

…ydellisen hoitoon kuuluu suuri pullo lääkettä, …polveria ja pillereitä sisällisesti nautittavia, …i kuun hoito. Tilatkaa lääke No. 250, lähe…än postissa postikulut suoritettuna $2.50.
—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki. Yhdysvalloissa—
A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

AUTUAAT OVAT JOTKA JANOOVAT

Eräs ylioppilas maisteli mielellään totia. Hänestä tuli pienen seurakunan pappi. Kerran tuli ylioppilasajan iloinen tuttava tapaamaan häntä.

"Asun tätini luona", selitti pappi. "Hän on ankara raittiusihminen. Kuumaa vettä saa häneltä tuskin kerjäämällä".

Ystävän tuli ihan sääli. Sinullahan on iso parta ja hyvä parran kasvu. Ajele partasi kotona. pyydä sitä varten kuumaa vettä."

Nuori pappi alkoi seurata neuvoa. Sai vettä alakerrasta yläkeraansa.

Tuttava tuli taas muutaman vuoden päästä. Tapasi ensin pastorin tädin alakerrassa.

"Miten pastori voi?" kysyi muutaa puheltuaan.

"Muuten hyvin", selitti täti. 'Mutta hän ajelee kovin usein partaansa ja laulelee silloin lauluja, jotka eivät ole jumalisia, vaan joskus ihan syntisiä........".

"Kuinka usein ajelee hän partaansa?" tiedusti tuttava.

"Yhdeksän kertaakin päivässä".

Paul Körner.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Hauska pormestari

Pakinoita fysiikasta

Edme Mariotte syntyi Bourgonessa, Ranskassa, v. 1620, tuli sittemmin erään Dijonin läheisyydessä olevan luostarin prioriksi, mistä virka-asemastaan huolimatta harrasti mietiskelemyksiä napaansa tuijottaen, jonkalaisen homman muudan edesmennyt suomalainen historianlehtori aikoinaan määritteli munkkien pääasialliseksi "työksi". Hänen tutkimuksensa tekivät hänen nimensä niin tunnetuksi, että hänet 1666 kutsuttiin Ranskan tiedeakatemian jäseneksi Pariisiin, jossa hän sitten toimi kuolemaansa asti. Hänen tieteellisen työnsä merkitys on siinä, että hän jatkoi toisten alullepanemia tutkimuksia. Pascal oli, kuten sanottu, osoittanut ilmanpaineen vähenevän, kuta korkeammalle tullaan ja nyt koetti Mariotte löytää tämän lain käyttäen tähän tarkoitukseen Parisin observatorion rakennusta, missä hän mittasi ilmapuntarin tilan aseman kellarissa, maanpinnan tasalla ja rakennuksen korkeimmalla kohdalla, laskien näiden mittauksien perusteella ilmanpaineen eri korkeuksissa ja voiden nyt näiden laskelmien pohjalla määritellä, suuriko on ilmanpaine merenpinnan korkeudella ja eri korkeuksissa sitä ylempänä. Samaten on hän tutkinut m.m. esineitten sysäyksiä ja jatkanut Tarricellin tutkimuksia veden virtauksista, tätä tarkoitusta varten suunnitellen yksinkertaisen laitteen joka keksijänsä mukaan tunnetaan nimeltä "Mariotten pullo".

Eniten tunnettu on hän kuitenkin siitä, että hän muodosti tunnetun ja tärkeän Mariotten lain, jonka mukaan se paine, jolla määrätty ilmamäärä vaikuttaa, on kääntäen verrannollinen sen painoon. tämä kaikki edellyttää että sen lämpö pidetään pysyvästi samana. Jos ilmamäärä puserretaan esimerkiksi puoleen entisestä tilavuudestaa, tulee sen paine kaksinkertaiseksi. Tämän lain keksi jotenkin samanaikaisesti myös englantilainen Robert Boyle, mutta myöhemmät tarkemmat tutkimukset ovat kuitenkin osoittaneet lain useissa kohdissaan kaipaavan soveltamista.

Otto von Guerricke, Magdeburgin pormestari ja fyysikko, on tullut jo aikaisemmin ohimennen mainituksi. Käykäämme nyt pakisemaan lähemmin hänen "noidankonsteistaan", sillä hän oli hauska herra, joka mielellään löi suurempia, mutta häntä tyhmempiä herroja ällikällä.

*

V. 1654 pidettiin Resensburgissa valtiopäiviä keisari Ferdinand III:n ja Saksan valtaruhtinaiden läsnäollessa. Valtiopäivillä oli yllin kyllin työtä hävitetyn Saksan asioitten järjestelemisessä, kun maata oli 30-vuotisen sodan aikana ryöstetty ja hävitetty koko Europan voimalla missä siivossa puuhassa meidänkin rakkaat esi-isämme pakotettiin olemaan mukana niin tehokkaalla tavalla, että vielä tänäkin päivänä saksalaiset äidit pelottelevat lapsiaan hakkapeliitan tulolla, ellei kakara ole kiltisti. Niin, ja meidän kristillisistä kirkoistamme löydetään runsaasti sellaista tavaraa, mikä on tuolloin ryöstetty Saksasta "uskon puhdistamiseksi", mutta ei puhuta nyt niistä enempää; sillä Saksan valtaherroilla oli herrainpäivillään maittensa resuisten asiain lisäksi ihmeteltävänä kunnianarvoisa pormestari von Guerricke tieteellisine "noituuksineen". Hänellä oli kaksi isoa onttoa kuparista pallonpuoliskoa, eikä niitä ollut mitenkään vaikea erottaa toisistaan. Mutta kun Guerricke otti ne käsiteltäväkseen, pumppusi niitä kesksimällään omituisella pumpulla toisessa puoliskossa olevan reiän kautta, niin hän saattoi sanoa, ettei herroilla olekaan keisarillista ja kuninkaallista ja ruhtinaallista voimaa niin paljoa, että pystyisivät nyppäämään pallonpuolikkaat toisistaan irti, että siihen tarvitaan enemmän ja parempaa voimaa. Niinkuin tarvittiinkin. Kaikkiaan 8 hevosta tarvittiin kiskomaan yhtä puolikasta yhtäänne ja toiset 8 toista toisaanne, kaikin voimin ennenkuin ne saatiin irtautumaan, ja kun se tapahtui, kuului ankara pamaus, lyöden silmät ymmyrkäisinä ällistelevien ruhtinaitten korvat lukkoon. Tietenkin he sanoivat pormestarista, että "kyllä on aika piru miehekseen", mutta meitä tuo ei ihmetytä ensinkään, koska tiedämme, että noin täytyi tapahtua pormestarin pumputtua ilman pallosta pois ja siis ulkopuolella olevan ilman suunnattomalla voimalla painaessa suoliskoja vastakkain. Niiden taas irtaantuessa syöksyi ilma pamahtaen tyhjiöön. Sama juttu, kun tavallinen sähkölamppu särkyy, aika räiskähdys se on, sillä sähkölamput ovat tyhjiä ilmasta.

Toisellakin "ihmeellä" Guerricke valtaherroja hämmästytti. Hän asetti kuparisylinterin riippumaan niin, että sen ylöspäin olevan männän tanko oli kiinnitetty touviin, joka kulki yli rissan ja siihen kiinnitetty 50 muuta köyttä yhtä monta miestä varten. Nämä komennettiin nyt haalaamaan, jolloin tanko nousi ylös. Sylinterin alaosa oli kuitenkin asetettu yhteyteen ilmatyhjän kuulan kanssa, ja nyt sai se mies, joka oli pantu hoitamaan laitteen tätä osaa, määräyksen avata yhteys tyhjiön kanssa, joka oli ollut suljettu kraanalla. Ja nyt tapahtui se ihme, että tällä pienellä kädenliikkeellä yksi ainoa mies voitti noiden 50 miehen yhdistetyt voimat. he eivät jaksaneet pidättää mäntää jossain määrin laskemasta. Ilmiö oli aivan sama kuin edellisessä "ihmeessä", ja Guerrickiä huvitti suorittaa tieteellisiä kokeitaan näin mahtavaeleisellä tavalla tyhmempien ihmeeksi.

Muutamia elämäkerrallisia tietoja tästä hauskasta ja hieman teatraalisesta laki-, sota- ja tiedemiehestä. Hän oli nuorempana tutkinut oikeustiedettä Uslammissa Saksan yliopistossa ja sittemmin Leydenin kuuluisassa yliopistossa Hollannissa innostunut tutkimaan matematiikkaa ja mekaniikkaa. Tuollainen monipuolisuus ei ollut siihen aikaan mitään harvinaista, sillä inhimillisen tiedon määrä oli niin vähäinen, että sama henkilö saattoi hankkia kaikki saatavissa olevan viisauden useammankin tieteen alalta — nykyään se olisi mahdotonta, niin laaja on jo sentään eri aloilla inhimillisen tiedon määrä, ettei niitä kaikkia yksi ihminen ehdi hankkia. Kotimaahansa hän palasi 30-vuotisen sodan aikana ottaen siihen osaa insinööriupseerina ruotsalaisten puolella. Sodan päätyttyä ryhtyi hän raatimieheksi kotikaupunkiinsa Magdeburgiin, päästen sittemmin sen pormestariksi, ollen tässäkin toimessaan etevä ja eroten siitä vasta 87 vuoden vanhana. Viimeiset 5 elinvuottaan hän vietti poikansa luona Hampurissa, missä kuoli 1686.

Huomaamme siis, että Guerricke oli käytännön mies saikissa suhteissa, kokeilija tieteiden alalla eikä mikään kamariviisas. Siksi hänen keksintönsä fysiikan alalla, joista lyhimmiten seuraavassa, tulivatkin monessa suhteessa niin merkityksellisiksi, jopa perustaviksikin laadultaan.

Henriks D:son.

POHJOLAN POIKA

Kirj. Henry Tamm

Pystytimme lumikenkämme hankeen, vähän matkan päähän nuotiosta. Taitoimme varpuja, joiden päihin asetimme kastuneet moccasiinimme kuivamaan ja asetuimme havuille, jotka olimme levittäneet tuulen puolelle nuotiota, ettei nuotion kirpeä savu tunkeutuisi silmiimme. Ääneti aloimme syödä lämmitettyjä papuja ja mustaa kahvia.

Me olemme metsästäjiä, Fred ja minä. Koko päivän olemme kulkeneet pyydykseltä pyydykselle ja nyt olemme läpeensä väsyneitä. Tunti sitten näimme auringon punaisena pallona painuvan kimaltelevien mäkien taa. Nyt on taivas tähtiä täynnä, juuri nousevan kuun kelmeä valo tekee ilman kammottavan siniseksi. Kaikki on hiljaista, pakkanen vain paukahtelee, saattaen hiljaisuuden vieläkin tuntuvammaksi. Tuolla seisovat kallioiset harjanteet jylhänä ja paljaana tämän hiljaisuuden keskellä. Sydämeni saa kouristuttavan tunteen minun niitä katsellessa, sillä minusta tuntuu niinkuin ne äänettömästi lukisivat jotain ankaraa tuomiota.

Kaikki näyttää julman äärettömältä. Tunnen itseni pieneksi ja avuttomaksi. Kylmät väreet puistattavat ruumistani.

— "Huono onni tänään", murahtaa Fred.

— "Niin"

Tupakoimme ääneti ja tuijotamme nuotioon. Fred näyttää muistelevan jotakin. Koetan arvailla hänen ajatuksiaan.

— "Mitä on onni?" hän kysyy minulta.

— "En tiedä", vastaan, sillä minä en todella tiedä mitä se on.

Minä pitän Fredistä, hän on tumma, nuori ja solakka, hänellä on miellyttävät mustat silmät, jotka näyttävät aina surullisilta, mutta minusta tuntuu, että ne olisivat vielä miellyttävämmät jos ne olisivat iloiset.

Hän istuu kasvot käsien varassa. Minä lisään puita nuotioon ja heittäydyn havuille. Katselen kuinka revontulet ajelevat toisiaan takaa. Jossain kaukana ulvahtelevat sudet. Toivon että ne menisivät ansoihimme.

Miten kirjavana tulee mieleen menneisyys. Fredin menneisyydestä en paljoa tiedä, mutta omani muistan mustaksi. Missähän ovat veljeni, siitä on kauan kun olen heitä nähnyt. Isääni en ole nähnyt koskaan. Äidistä muistan vain vähän. Isäni lähti Klondykeen ennenkuin olin syntynyt, etsimään kultaa ja onnea äidille ja meille, mutta hän ei palannut koskaan sieltä. Kuka tietää hänen tarinansa, ehkä vain pohjolan keltaiset revontulet. Äiti kuoli sitten. Me kuljimme toiseen paikkaan nälkäisinä ja synkkinä, meitä ei koskaan huvittanut, eikä tahdottukaan, nauraa, se olisi tehnyt vain kipeää nälkäisille vatsoillemme.

En ole koskaan rakastunut. mutta Fred oli kerran, muistelen tuota tarinaa, jonka hän minulle kertoi: Tämä oli sen sisältö:

Syksy oli tulossa, puiden lehdet alkoivat saada punaiset ja keltaiset värinsä, luonto tuntui lämpöisen kodikkaalta, joka puolella oli ääntä ja elämää, sirkat lauloivat puissa, lintuset etsivät hätäisen näköisinä matoja viime vuotisten lehtien alta, viserrellen kilvan toisilleen, orava juoksi kiireesti aitaa pitkin, kirkuen kamalasti mennessään. — Fred, viheltäen puoli surulista säveltä, syötti jyrisevää puimakonetta. Pälvän työ oli lopussa, sillä aurinko oli painunut jo aivan lähelle maan reunaa. Hetken vielä syötettyään konetta tähkäpäisillä oljilla, meni Fred ja käänsi voiman pois koneesta, jolloin kone pari kertaa paukahtaen taukosi jyrisemästä, vauhtihiulut vain kiisivät ympäri sihisten, nekin hiljalleen vähentäen vauhtiaan. Fred lähti kiireesti syömään, pestyään ja puettuaan täytyi hänen näet vielä ehtiä kylälle tanssiihin. Hän tanssi mielellään, ollen sujuva tanssija, sekä mainio katrillin komentaja.

Lattia notkui tanssijoiden alla. Katrillin iloiset säveleet ja Fredin sointuvalla baritoniäänellä huudetut vitsikkäät komennukset saattoivat tanssijat iloisesti hymyilemään pyöritellessään parejaan. Joku erehdytyään sai aina joukon leikillisiä huomautuksia osakseen. Tytöt punottivat ja pojat kuivasivat hikeä otsaltaan.

Katrilli vaihtui valssiksi. Pojat hakivat parinsa ja alkoivat tasaisesti keinuen kulkea ympäri värikkäästi koristettua salia. Poikien avonaiset kaulukset ja käärityt hihat sekä tyttöjen vaaleat kesäpuvut vaikuttivat että joukko näytti iloiselta urheilujoukolta. Fred tanssitti Margottia pientä tummakiharaista tyttöä, jonka melkein mustat silmät puhuivat iloisesta luonteesta. Hymyillessään Fredin hauskoille jutuille paljasti hän rivin lumivalkoisia tasaisia hampaita.

Tanssin loputtua lähtivät Fred ja Margot yhdessä kotia. Saavuttuaan lammen luo, itsui Fred rantanurmelle vetäen Margottin viereensä. He istuivat ääneti katsellen lampea, jonka pinnalle kuun säteet piirtelivät alituiseen muotoaan vaihtelevia tuhatvärisiä kuvioita. Syksyn harmaannuttamat kaislat nyökyttelivät väsyneesti päitään rannikolla. Ilma tuntui omituisen keveältä.

— "Miten ihana kuutamo", kuiskasi Margot, katsellen lampea ja laskien vasemman kätensä Fredin käsivarrelle.

— "Mutta sinä olet paljon ihanampi", Fred vastasi miettivästi, hiljaisella äänellä, huomaamatta itse mitä hän sanoi.

He istuivat taas vaiti haaveillen kuten rakastuneet aina tekevät, nähden jotakin jota ei ole olemassa.

Seuraava päivä valkeni yhtä kauniina, luonto näytti yhä värikkäämmältä, ja linnut etsivät matoja vieläkin suuremmalla touhulla. Mutta Fredin mieltä ei tänään kiinnittänyt puiden moniväriset lehdet eikä lintusten ahkera touhu. Kirkuvaa viiruoravaakaan, jonka temput häntä aina olivat huvittaneet, ei hän huomannut. Alakuloisen näköisenä hän asteli paikalleen syöttämään suurta puimakonetta, joka nieli eloja sen minkä niitä ehdittiin syöttää, savuna puhaltaen menemään kelvottomaksi puidut oljet.

Tänään oli Fredin viimeinen päivä täällä, huomenna ei häntä tarvita, sillä työt tulevat tehdyksi tänään. Huomenna hän on jo jossain muualla. Häntä värisyttää, hän ei haluaisi lähteä, mutta täytyy. Mitä muuta hän voisi tehdä. Päivä tuntuu loppumattoman pitkältä, hän halusi päästä pois heti, sillä onhan hänen kuitenkin lähdettävä.

Päivä oli kulunut loppuun. Ennenkuin Fred lähti matkalle oli ilma jo ehtinyt hämärtyä. Noussut kuu valaisi vain heikosti lehtien suojaamaa taivalta. Kun Fred saapui lammelle, istuutui hän hetkeksi rantanurmelle. Margot tuli hänen mieleensä. Mutta miksi muistelisi hän häntä, hän yritti ajatella jotain muuta. Hän seurasi lammen pinnalla liukuvia kuun säteiden piirtelemiä kuvioita, eilen ne olivat näyttäneet leikkiviltä ja hymyileviltä, tänään ne myrskysi ja taisteli omituisesti Hän ajatteli.... Mutta sitten hän katsahti ympärilleen, sillä jostain hän oli kuulevinaan hiljaisia askeleita.

— "Fred!" Margot juoksi tieltä, heittäytyen polvilleen hänen viereen, painaen päänsä hänen rintaansa vasten.

— "Margot!" Fredin ääni värähteli, hän tunsi Margottin itkevän, hän silitti tytön tukkaa uskaltamatta puhua.

— "Fred, rakastatko?" Margot katsoi häneen kyyneleisillä silmillään.

— "Ehkä, Margot," Fred vastasi hiljaa, "mutta minä menen pois".

— "Jää, Fred."

— "En voi Margot, en voi, minulla ei ole muuta kotia kuin tuo tie. Tiedäthän, että olen yksi noita pohjolan poikia joilla ei ole oikeutta tehdä muuta kuin unhoittaa."

Hän otti Margotin pään käsiensä väliin ja katsoi häntä silmiin väsynyt hymy huulillaan.

— "Mutta sinua Margot minä en unhoita koskaan!" Fred paino suutelon hänen huulilleen.

— "Hyvästi tyttö!"

—"Hyvästi, hyvästi pohjolan poika".

Fred nukkuu, mutta minä en saa unta, vaan ajattelen mitä ovat onni ja rakkaus.

Lentäjä Eielson ehkä hengissä

MOSKOVA, tammik. 16. — Tinkingleystä radioasemalta on saapunut napakomissionille vahvistamaton sanoma, että kapteeni Carl Ben Eielson ja hänen toverinsa Earl Borkland ovat laskeutuneet lähellä Angeuma jokea, 120 mailin päässä Cape Northista. Mainitut lentäjät ovat olleet viikkoja kateissa.

Neuvostovirkailijat ovat määränneet koiravaljakon menemään paikalle mihinkä lentäjien ilmotetaan laskeutuneen.

LATVIAN TYÖLÄISET NEUVOSTOLIITON PUOLESTA

Riika. — Latvian työläisedustajisto, joka osallistui Lokakuun vallankumouksen 12-vuotisjuhlan viettoon Neuvostoliitossa, on Latviaan palattuaan joutunut vainon ja vangitsemisien alaiseksi. Mutta vainosta huolimatta tekevät edustajiston jäsenet selostuksia matkastaan suurissa työläisten kokouksissa, joita on ollut Riiassa ja muissa Latvian kaupungeissa. Erittäin suuri kokous oli Riiassa. Tässä kokouksessa hyväksyttiin päätöslauselma, jossa läsnäolleet työläiset lupaavat horjumatta puolustaa Neuvostoliiton etuja.

NORJALLA SUURI JA NYKYAIKAINEN KAUPPALAIVASTO

Oslo, Norja. — Norjalla on kaikkein nykyaikaisin kauppalaivasto ja samalla sitä on lisätty niin lajon, että se on nykyään viidenneksi suurin laivasto. Sen edellä suuruudessa ovat vain Britannian, Yhdysvaltain, Japanin, ja Saksan laivastot. Norjan tänkkilaivasto on kolmanneksi suurin maailmassa.

Enempi kuin 25 prosenttia tästä laivastosta on rakennettu viimeisten viiden vuoden aikana, ja suurin osa 75 prosentista jälkeen maailman sodan.

VARMA, NOPEA APU REUMATISMILLE

hermotaudille, sciaticalle, lannetaudille, päänkivulle, hermotulehdukselle

Hankkikaa 50c tai $1.00 laatikko Templeton's Reumatic Capsules teidän kauppiaaltanne tai lähettäkää 10c runsasta koelähetystä varten. Templetons, 122 King St. W., Toronto 2, Ont.

TEMPLETON'S RHEUMATIC CAPSULES

Työläinen! Oletko uudistanut tilauksesi?

Kirjaluettelo

Aapinen, lasten opettelukirja, sid. .55	Morsiusmarssi, kirj. Björnstjerne Björnson, nid. .25
Alas Sartakus, kirj. W. Mynzenberg .15	Murrosajan Lauluja, runokirja, kirj. Aku Päiviö, sid. 1.25
Alanteen Sanakirja, suomalais-englantilainen, sid. 5.50	7,000 Mailia Halki Afrikan Aavikoiden, kirj. Otto Zeltine-Goldfels, sid. 1.25
Algebran Alkeet, koulujen tarpeeksi, kirj. E. Bonsdorff, sid. 1.25	Naisten ja Tyttöjen Urheiluopas, toim. Anni Collan (kuvitettu) .50
Amerikalaisen Työväenliikkeen Vääristys, kirj. Wm. Z. Foster, nid. .55	Nelitahtinen Räjähdysmoottori, käsikirja moottorin rakentajille, toim. insinööri Väinö Laurinen, sid. .75
Amerikan Unionistisen Edustajiston Venäjän Matka, Neuvostovallan nykyisistä oloista ja saavutuksista, suomennos .40	Neiti de Taverney, kirj. A. Dumas, historial. romaani No. 3, nid. .75
Ange Pitou, kirj. Alexandre Dumas, Ranskan vallankumouksen aikoja .75	Nuoren Opettajattaren Varaventtiili, kirj. H. Valtonen, sid. 1.25
Apinain Kuningas, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75	Nuoren Wertherin Kärsimykset, kirj. Goethe, nid. .50
Assmannin Pojat, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .50	Oberlen Perhe, kirj. Rene Basin, nid. .50
Aseistettu Rakkaus, kirj. Rafael Sabatini, "viitan ja miekan romaani" keskiajoilta, nid. .85	Oliver Twistin Seikkailut, kirj. Charles Dickens, sid. 1.25
Auringon Poika, kirj. Jack London (kulkurielämää), sid. 1.00	Parooni Munchhausenin Retket ja Seikkailut, nuorten kirjoja No. 51, nid. .50
Autokirja, kirj. Yrjö Weilin, sid. 2.00	Pakolainen, kirj. Lauri Luoto, sid. 1.00
Automiehen Käsikirja, kirj. J. E. Tuokkola, 258 kuvaa, sid. 2.00	Pakkopaita, kuolemattomuutta tutkiva vankilaromaani, kirj. Jack London 1.75
Avuttomia, romaani, kirj. J. I. Vatanen, nid. .50	Pariisin Salaisuudet, 2 suurta osaa, kirj. Eugene Sue, sid. 3.25
Aviovaimo, Kirj. Anna Baadsgaard, nid. .40	Papukaija ja Kumpp., kirj. Harold MacGrath, sid. .75
Bakteerit, Tietoaarre, kirj. Osc. Streng, sid. .50	Pakolais Kuningas, kirj. A. Dumas, historiallinen romaani No. 10 .75
Babbitt, kirj. Sinclair Lewis, nid. 1.50	Porvari, kirj. H. De vere Stacpoole, nid. .40
Ei Onnea Ilman Sinua, kirj. H. Courts-Mahler, sid. 1.00	Peloponnesolais Sota, kirj. Tykydides, suom. Emil Härdh, nid. 1.25
Egerin Tähdet, kirj. Geza Gärdonyi, romaani Unkarin menneisyydestä, 2 osaa, nid. 1.50	Perustuslain Olemus, kirj. O. Saari .50
Eksyneitä, kirj. A. N. Koskela, nid. .60	Perheen, Yksityisomaisuuden ja Valtion Alkuperä, kirj. F. Engels 1.00
Elsinoren Kapina, kirj. Jack London, sid. 1.25	Perintö Reinin Rannalla, romaani nykyvuosilta, kirj. Rene Schickele, nid. 1.00
Elollisten Olentojen Lisääntyminen, kirj. F. Kolpin Ravn, sid. .50	Primiviitinen eli Perusvoimistelu, kirj. Kaarina Kari (naisia varten) .50
Elsa, kirj. Teuwo Pakkala, nid. .65	Piirteitä Nuorisoliittomme Vaiheista, toim. S. Kirilov, nid. .20
Englanninkielen Oppikirja, kirj. K. Brekke, sid. 1.50	Puusepän Oppikirja, laatinut Juho Tattari, sid. 1.50
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, hyvä opettelukirja, kirj. Y. Halonen 2.65	Puuveitsellä Kultaa Vuolemassa, kirj. Kalle Rissanen .50
Englantia Aloitteleville, kirj. Enckell-Saarinen, sid. 1.75	Punainen Laulukirja, kokoelma lauluja .20
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, toimit. T. Wallenius, sid. 2.50	Puhetaidon Opas, kirj. Arthur M. Lewis, sid. .50
Englannin Kieliopin Alkeet, kirj. Hanna Anderson, toim. Bohnhof ja Granström, nid. .50	Puolineitsyt, kirj. Marcel Prevost, sid. .75
Erämaa Kutsuu, kirj. Jack London (Kirsikka Sarja No. 1), sid. .75	Punaisten Puolesta — Valkoisia Vastaan, lehtisiä Suomen luokkataistelun uusimmasta historiasta, nid. 1.00
Gorillamies, kirj. Heikki Nummi, nid. .40	Pimeys, Erik XIV ja Juhana III, II osa, kirj. Carl Blink .55
Griseldis, kirj. H. Courths-Mahler, nid. .65	Pieni Tietosanakirja, III osaa, kpl., sid. 6.00
Gabrielle, kirj. W. B. Maxwell (Kirsikka Sarja No. 26), sid. .90	Pieni Mehiläiskirja, kirj. Mikko Ilkka .25
Hatturasia, kirj. Louis Joseph Vance (Kirsikka Sarja No. 25), sid. .75	Pieni Komentokirja, kouluja ja lyhyitä kursseja varten, kirj. E. Kallio .25
Holikon Hokoniskot, murrekertomuksia, kirj. Kallio, sid. 1.40	Pierre Noziere, kirj. Anatole France, nid. .75
Haaksirikko, kirj. Rabindranath Tagore, nid. .90	Poikien Oma Kirja, toimittanut Veli Giovanni, nid. .50
Hauska Kirja, kirj. K. Suvanto, nid. .80	Rata- ja Kenttäurheilun Käsikirja, kirj. Jaakko J. Mikkola (172 kuvaa) 1.00
Helleenit ja Barbaarit, kirj. Sophus Michäelis, nid. .75	Rannerengas, kirj. David Potter, nid. .40
Hirsipuita, kirj. Kössi Ahmala .30	Rakkaudesta Osaton, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .50
Hiiri, romaani, kirj. Ninna Clasen, nid. .40	Russia After Ten Years, "Venäjän Matka" englanninkielellä .65
Hirmu-Hallitus, kirj. Alexandre Dumas, nid. (jatk. kirjaan Maison-Rougen Ritari) .75	Sairas Lapsi, lasten terveyshoitokirja, kirj. Ruotsalainen, sid. 1.25
Huilunsoittajan Katu, rakkausromaani, kirj. H. de Vere Stacpoole, sid. .75	Salaperäinen Ruumisarkku, kirj. Stein Riverton, nid. .25
Hugh Harrodin Ihmeelliset Seikkailut, kirj. Alfred Clark, nid. .40	Sata Kuusikymmentä Ohjetta Lasten Taudeissa, kirj. tri Jules Comby, nid. 1.00
Humoristinen Laulukirja, se viimeinen painos .45	Satukontti (pikkulapsille), toim. Helmi Krohn, nid. .25
Hamuhannun Perintö, novelli, kirj. V. Luja, nid. .50	Sateenkaari, kirj. Runar Schildt, nid. .40
Imperialismi, Kapitalismin Uusimpana Kehitysvaiheena, kirj. N. Lenin, nid. .45	Saksan Kumoustaistelu 1848, kirj. Karl Marx, sid. .75
Ihmissydän, kirj. Guy de Maupassant, sid. 1.75	Salaliittolaiset, kirj. Alexandre Dumas, historiallinen romaani No. 9, nid. .75
Ihmissydän, kirj. Guy de Maupassant, nid. .75	Sementti, kirj. Gladkov, nid. 1.25
Ihmisiä, kirj. Kalle Tähtelä (seitsemän novellia), sid. .75	Septimus, kirj. William J. Locke (Kirsikka Sarja No. 11), sid. .75
Ihmisen Herra, kirj. Hall Caine, II osa, sid. 2.50	Seikkailijatar, kirj. E. Phillips Oppenheim, nid. .25
Ikuisen Päivän Maa, kirj. E. R. Burroughs, nid. .65	Seurustelun Taito, kirj. Bagheera, nid. .75
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, nid. 1.75	Seurustelun Taito, kirj. Bagheera, sid. 1.00
Ikuinen Salaisuus, kirj. Jack London, nid. .40	Silmukorven Nuori Epra, kirj. Kaarle Halme, sid. 1.25
Ikuinen Linna, kirj. Rudolph Stratz, sid. 1.25	Sireenien Alla, romaani, kirj. L. M. Alcott, sid. 1.25
Ilmojen Halki, kertomus lennosta pohjoisnavalle, kirj. Amundsen, nid. 1.50	Sielullisesti Sairas Ihminen ja Hänen Hoitonsa, kirj. Karin Neuman-Rahn 1.75
Isoäidin Kuvakirja, kirj. Arvid Lydecken, sid. .50	Signe Björseth, kertomus, kirj. Juho Koskimaa, nid. 1.00
Jack London Elämäkerta, kirj. Helmi Krohn, nid. .90	Sireenien Alla, kirj. L. M. Alcott, nid. .75
Jeesus-taru, kirj. Georg Brandes, nid. .45	Sosialistisen Filsofian Juuret, kirj. Frietrich Engels, nid. .40
Jenkkejä Maailmalta, kirj. Mark Twain, sid. 1.75	Suloisen Järjettömyyden Kaupunki, erittäin hieno rakkausromaani, kirj. E. Temple Thurston, sid. 1.50
Jerin Veli, erään koiran seikkailuja Etelämerellä, kirj. Jack London, sid. 1.00	Suuri Hiljaisuus, kirj. Heinrich Lilienfein, nid. 1.00
Jill, miellyttävä romaani, kirj. E. M. Delafield, sid. .90	Suuri, Kaunis ja Ruma Maa, kirj. Sakari Pälsi, kuvia ja kuvauksia Canadan matkalta, nid. 1.50
Juvenilia, kirj. Larin Kyösti (Nuoruuden Muistelmia), sid. 1.25	Spartakus, kirj. Giovanniuoli, romaani, nid. .75
Jumalten ja Ihmisten Suosikit, kirj. Elsa Soini, nid. 1.00	Synöve Päivänkumpu, kirj. Björnstjerne Björnson, nid. .50
Juustoparooni, kirj. Kalle Rissanen, nid. .40	Syömisen Taito, kirj. S. Henning Belfrage, lääket. tri., sid. 1.50
Järjestelmäni Miehille, hyvä voimistelukirja, kirj. J. Mueller 1.25	1000 Sanaa Englantia, nid., 13 vihkoa, mainio englanninkielen oppikirja 1.75
Kansakoulun Laskuoppi, No. 2, kirj. Nestor Ojala, sid. 1.00	Tarzan I—II (Apinain Kuningas ja Paluu), kirj. E. R. Burroughs, sid. 1.50
Kansakoulun Kartasto, uusi, toim. A. R. Blomqvist ja E. E. Kaila 1.00	Tarzan III—IV (Pedot ja Poika), kirj. E. R. Burroughs, sid. 1.50
Kansakoulun Karttakirja, toim. Jotuni, sid. 1.00	Tarzan ja Oparin Aarteet V osa, kirj. E. R. Burroughs, sid. .75
Kamaran Sankarit, kirj. Lauri Luoto, sid. 1.50	Tarzan VII—VIII (Taltumaton ja Tarzan ja Valkoinen Nainen), kirj. E. R. Burroughs, sid. 1.50
Kaleerivanki No. 117, 3 suurta osaa, kirj. P. Du Terrail, sid. 3.75	Tarzan IX—X (Kauhea Tarzan ja Kultaleijona), kirj. E. R. Beerwald, nid. 1.00
Kapitalismista Sosialismiin, kirj. Alf. Lux .15	Tarzan ja Pikkuväki, kirj. E. R. Burroughs, sid. .75
Kananhoitokirja, kirj. Mikko Ilkka, sid. 1.25	Tarzan, Viidakon Herra, kirj. E. R. Burroughs, sid. .75
Kahdeksan Serkusta, kirj. Louisa M. Alcott, sid. 1.00	Tuomio, Sten Sture Nuorempi ja Kristina Gyllenstjerna, kirj. Carl Blink, nid. .55
Kaulanauha, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .60	Terveysoppi, oppikouluja varten, kirj. Rovert Tigerstedt, sid. 1.00
Kairosta Niilin Latvoille, matkailijakertomus, kirj. Pekkala, nid. .90	Telinevoimistelu I, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma 1.00
Kadotuksen Kansa, kuvaus London itäpäästä, kirj. J. London, sid. 1.00	Terveyteen Itsesuggestionin Avulla, kirj. Harry Brooks, nid. .50
Kaksi Rakastavaista, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .50	Telinevoimistelu II, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma 1.00
Kielletty Hedelmä, kirj. Nataly von Eschstruth, nid. .30	Tie Terveyteen, henkilökohtaisen terveydenhoidon opas, kirj. K. Beerwald, nid. 1.0
Kirjanpidon Oppikirja, kansakoulun jatkokouluja varten, kirj. I. V. Kaitila, sid. 1.00	Tie Terveyteen ja Kauneuteen, naisten kotivoimisteluopas, kirj. Hilma Jalkanen—Helvi Salminen (88 valokuvaa), nid. .75
Kesäinen Leikki, romaani, kirj. Fredrik Böök, sid. 1.25	Tietosanakirja, täydellinen II osaa, vaatekansissa 80.00
Kehitysopin Aakkoset, kirj. M. Hahl, sid. 1.00	Tillenpäitä Lukemassa, kirj. Sulo Vuolijoki .25
Keltainen Domino, kirj. Marcel Prevost, sid., hieno rakkausromaani .75	Tuhatvuotinen Valtakunta, kirj. Upton Sinclair, nid. .65
Ketunpyyntiopas, kirj. Edvard Koponen, nid. 1.00	Tulenliekki, seikkailu- ja rakkausromaani, kirj. L. J. Vance, nid. .40
Klondyken Kuningas, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. J. London 1.25	Tuhlaajapoika, romaani, kirj. Hall Caine, sid. 1.30
Kuningattaren Kaulanauha, kirj. A. Dumas, historiallinen romaani No. 5, nid. .75	Tropiikin Hehkussa, seikkailuromaani, kirj. Maud Diver, nid. 1.00
Kun Ruusu Puhkeaa, kirj. Louisa M. Alcott, nid. .75	Tyttöjen Oma Kirja, toimittanut Helmi Krohn, nid. .50
Kurkien Keralla Afrikkaan, matkailija- ja lintukertomus, kirj. B. Berg, nid. 1.75	Työväen Olympialaiset, toim. V. Koivula, y.m., sid. 1.25
Kuvia Metsän Elämästä, kirj. R. H. France, Tietoaarre, Uusi Sarja I, nid. .40	Työväen Laulukirja, 9 painos, sid. .40
Kun Ruusu Puhkeaa, romaani, kirj. L. M. Alcott, sid. 1.00	Tiede ja Vallankumous, mainio teos, kirj. Ernest Untermann, nid. .60
Kultamaan Rakkautta, kirj. Jack London, nid. .40	Toiselle Luvattu, kirj. Emilie Flygare-Carlen, romaani, nid. .75
Kuolleiden Laivojen Saari, kirj. Crittenden Marriott, nid. .40	Työväen Laulukirja, nuottipainos, sid. 1.10
Kultaisen Ankkurin Hotelli, kirj. Lajos Biró, nid. .40	Työväen Urheilulehti Vuodelle 1928, sid. 2.50
Kuningas Salomon Kaivokset, kirj. H. R. Barrard, sid. .75	Työmiehen Talousoppia, kirj. O. W. Kuusinen, nid. .50
Kuningatar Hanhenjalan Ravintola, kirj. Anatole France, nid. .75	Työn Historia, kirj. Tjumenew, sid. .85
Kuudes Maanosa, kirj. Arvid Lydecken, nid. .50	Tähtimaailmassa, Arvilyn Tarinoita V, kirj. Arvid Lydecken, sid. .50
Kuunlaakso, romaani, 2 osaa, kirj. Jack London, sid. 2.00	Urheilupoikain opas, kirj. Väinö Laherma, kuvitettu, sid. .60
Kuningas Ludvig ja Hänen Lemmittynsä, kirj. Courths-Mahler, nid. .40	Urheiluväen Käsikirja 1925, toim. Yrjö Halme, nid. .35
Kommunistinen Solu, Mitä Se On — Mitenkä Se Työskentelee, kirj. M. Jenks, nid. .20	Uusi Paita ja Muita Kertomuksia, kirj. Dm. Semenovksi, nid. .25
Koti ja Maailma, kirj. Rabindranath Tagore, nid. .75	Uttarouva ja Metsämies, romaani, kirj. Rudolph H. Bartsch, sid. .75
Kohtalon Tuulissa, kirj. Toivo Tarvas, nid. .50	Vaarallinen Kosinta, ja muita kertomuksia, kirj. Björnstjerne Björnson, nid. .25
Kreivitär de Charny, kirj. A. Dumas, historiallinen romaani No. 8, nid. .75	Valkoset Intiaanit, romaani, kirj. E. G. Seliger, nid. .40
Kipinälennättimen Toiminta, kuvitettu opas, kirj. Krigar ja Subkis, sid. .50	Valtio ja Vallankumous, kirj. N. Lenin .25
Kilpakosijat, seikkailuromaani, kirj. D. Grimeton, nid. .40	Vedonlyönti, romaani, kirj. Heinz Tovole, sid. .90
Kirjanpito-opas, tehnyt Juhans Toiviainen, nid. .75	Villit Vuoret, nelinäytöksinen näytelmä, kirj. Eemeli Parras, nid. .75
Kirjanpito, kauppaopistoja varten, kirj. L. Kovero 1.50	Valkoinen Kuolema, kirj. Rudolph Stratz, nid. .40
Keittokirja, kirj. Mina Walli, sid. 2.00	Valkosen Leijonan Metsästäjät, kirj. Lauri Luoto, sid. 1.50
Kruunun Perämies, kirj. Larin Kyösti, nid. 1.25	Vaimo, Jonkas Minulle Annoit, romaani elämästä, kirj. Hall Caine, nid. 1.75
Lappalaisten Kuningatar, Sten Sture Vanhempi ja Hänen Aikalaisensa, I osa, kirj. Carl Blink, nid. .55	Vaimo, Jonkas Minulle Annoit, kirj. Hall Caine, II osa, sid. 2.50
Lasten Laulukirja, kirj. Hilja Liinamaa-Pärssinen, sid. nuottipainos .35	Valtio ja Vallankumous, kirj. N. Lenin, suom., nid. .85
Lasten Kirja (toinen painos) pioneerikoulujen lukukirja, sid. 1.00	Vanhat Postivaunut, kertomuksia kirjailijaelämästä, kirj. Y. Hirn, nid. 1.75
Lasten Oma Kirja, toimittanut Veli Giovanni, nid. .25	Vanhan Arvoituksen Ratkaisu, kirj. T. J. Lahtimies .50
Lajien Synty, luonnonhistoria, kirj. Charles Darwin, sid. 3.00	Vanhaan Hyvään Aikaan, kirj. Alma Aarni. Kuvaus kansanelämästä Vanajassa 1800-luvun edellisellä puoliskolla, nid. .75
Lenin ja Leninismi, kuuluu sarjakirjastoon, kirj. I. Stalin, sid. .75	Vanha Heittiö, kirj. Kálmán Mikszáth, nid. .40
Lenin — Taistelija, Opettaja, Johtaja, nid. .40	Venäjänkielen Sanasto, kirj. A. Rantalainen, sid. 1.50
Lehti Kääntyy, Kaarle ja Sigismund, kirj. Carl Blink, nid. .55	Villivarsa, kirj. Jean de la Brete (Kirsikka Sarja 20), sid. .75
Luonnontieteiden Voittokulku, Tietoaarre, kirj. Launhardt, sid. .50	Vilkkuva Tuli, kirj. Friedebert Tuglas, nid., novelleja ja katkelmia .40
Luokkien Sota, kirj. Jack London, nid. .85	Viimeisen Tuomion Mestari, kirj. Leo Perutz, nid. .75
Luontainen Ravintojärjestelmä ja Keittokirja, toim. toh. I. S. Niemi, nid. .25	Vierasta ja Omaa Kieltä Viertysten, engl.-kielen oppikirja .75
Liselotten Naiminen, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .25	Voimistelusanasto Sanoin ja Kuvin, kirj. K. E. Levälahti, sid. I Järjestys-, vapaa- ja seuraliikkeet, II Telineliikkeet 1.75
Lääkärin Muistelmia, kirj. A. Dumas, historial. romaanit No. 1 .80	Voimistelun Teoria, kirj. Viktar Heikel, nid. 1.00
Lyhyt Terveysoppi Naisille, kirj. tri Fr. Hovitz .35	Voimistelusali sekä Voimistelupuvut ja Telineet (13 kuvaa), ylipainos E. Kallion Voimistelu Käsikirja I osan 7 luvusta .10
Maapallo, toimituskunnan toimittama, 8 osaa, sid. 40.00	Voimistelu Ohjelmia, Sauvaliikkeitä, kirj. Arvo Vartia, nid. .75
Maailman Taloudellinen Työväenliike, kirj. H. Losovsky .75	Voimistelu Ohjelmia, Vapaa-, Seura- ja Permantoliikkeitä, kirj. Arvo Vartia, nid. .75
Maailmanrakenne, käsittelee maailmankaikkeutta, kirj. E. Becher 1.75	Voimistelun Rytmibarjoituksia Musiikin Mukaan, kirj. Hilma Jalkanen (naisille), nid. .75
Maailmanliike, Tietoaarre, kirj. Albrecht Wirth, sid. .50	Värmlannin Matka, kertomus Scandinavian salosuomalaisista, kirj. Erns Lampen, nid. 1.00
Maanviljelys, Kemia ja Fysiikka, kirj. Arthur Rindell, sid. 1.75	Vilhelm Meisterin Oppivuodet, kirj. Johann W. Von Goethe, I ja II osa, nid. 1.50
Maanviljelysoppi, kirj. Suominen, sid. 1.25	Why Co-operation. Consumers' Co-operative Movement in U.S.A., kirj. George Halonen, nid. .10
Maanviljelijöille (vastauksia vastustajille), kirj. R. C. Ingersol, nid. .15	Yleisen Terveysopin Alkeet Kansalaisille, toim. Taav. Laitinen, sid. 1.75
Maataloudellinen Käsikirja, Amerikan suom. pienviljelijöitä varten, toim. Wm. Marttila, I:n osa, sid. 1.25	Yhdeksän Kymmenesosaa Kohtalosta, kirj. Kaverin, nid. 1.00
Maailman Omistus, kirj. Georges Duhamel, nid. .65	Ystäväni Kirja, kirj. Anatole France, nid. .50
Marttyyrien Elämää, sotalääkärin muistiinpanoja, kirj. G. Duhamel .40	Ylös Helvetistä, kirj. Konrad Lehtimäki, nid. 1.25
Martin Eden, kirj. Jack London, sid. 1.50	Yhdistysopas Naisvoimistelijoille, kirj. Kaarina Kari, nid. .75
Maija-Rouvan Onni, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .50	Yön Kuningatar, kirj. Headon Hill, nid. .25
Marsin Prinsessa, kirj. E. R. Burroughs, nid. .65	
Metzin Tyttö, kertomaromaani, kirj. Maurize Barre, nid. .75	
Merikotka, kertomus Saksan kaapparilaivastosta sota-aikana, kirj. Feliz von Luckner, sid. 1.25	
Miten Ihmiskunta On Parannettava?, kirj. Robert Ingersoll, nid. .15	
Miten Jesus Kuoli, suomentanut A. B. Sylin, nid. .15	
Minkä Jumala On Yhdistänyt, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .50	
Minkä Vuoksi?, kirj. Argus, salapoliisiromaani, nid. .40	
Minun Marttani, kirj. Arvid Järnefelt, sid., kertomus 1.25	
Minua Sanotaan Puusepäksi, yhteisk. romaani, kirj. Upton Sinclair, sid. 1.25	
Minä Tahdon, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .50	
Minna Canth'n Kootut Teokset, I ja II osa, nid. 2.00	
Mister Aikio, kirj. Azlag Jarga .50	
Mieskamiehen Onni, seikkailuromaani, kirj. R. Bringer, nid. .40	
Mongolian Matkalta, kirj. Sakari Pälsi, runsaasti kuvitettu, nid. .50	

Uusia kirjoja tulee jatkuvasti Suomesta samoin kuin omiakin kustannuksia. Seuratkaa ilmotuksia Vapaudesta. Tehkää tilauksen osotteella

FOUNTAIN KYNIÄ, joiden hinnat ovat $2.75, $4.00, $6.00 ja $7.00. Ylläolevan lisäksi voi Vapauden konttorista tilata WATERMANS

VAPAUS, Sudbury, Ont. Box 69,

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1 1-2 senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori sulettuna koko päivän.

FRED LEE, PESULAITOS, POIKAtalon vieressä Sudburyssa. Hyvä työ ja halvat hinnat. Puhelin 865. Pestävät haetaan kun ilmotetaan puhelimella ja toimitetaan puhtaana takaisin.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUpakka- ja Makeis-kauppa 20 Elm St., Sudbury, Ontario. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikkiopetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

TORONTO, ONT.

SUOMALAINEN KIUVASSAUNA, 176 Spadina Ave., Toronto, Ont., yläpuolella Queen Streetin. Auki 1—12. Naisille: maanantai, keskiviikko ja perjantai; miehille kaikkina muina päivinä. (TTL

SOO, ONT.

METSÄMIESTEN TARPEITA — Valjaat, teltat. Kärrytarpeita. — Hinsperger Harnes Co., Ltd. Sault Ste. Marie, Ont.

MONTREAL, QUE.

ED. HELSBERGIN ASIOIMISTO. 926 Ste. Monique St. Puhelin Harbour 8336. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

MRS. HELSBERGIN UUSI "MOjakkasappa". Ruoka-annokset 20c ylöspäin. 926 St. Monique St., Montreal, Que.

KIPEÄLLE KURKULLE

BUCKLEY'S MIXTURE

toimii kuin salama

40c 16 annosta

"Yksi otto totee sen"

Weri Weri Weri

Verenpuhdistuslääke No. 700
Kaksinkertainen voima. $5.00.
P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Halutaan tietää

Täten haluaisin tietää missä nykyään on veljeni Hjalmari Ranta, kotoisin Maariasta, Turun ja Porin läänistä. Jos huomaat nämä rivit, ole hyvä ja kirjota kotiisi tai veljellesi tänne. (15

Aarne Ranta,
Nicholson Construction Co.
Camp 2, Proctor, B. C.

TALVIPURJEHDUKSET—SAINT JOHNISTA, N. B.

GLASGOVIIN—BELFASTIIN—LIVERPOOLIIN

Jouluk. 14| *Tammik. 10 .... DUCHESS OF RICHMOND
Jouluk. 18| Tammik. 17 .... DUCHESS OF YORK
Tammik. 3| Helmik. 1 .... MONTROSE
*Tammik. 24 .... MELITA
*Helmik. 7| *Maalisk. 7 .... MINNEDOSA
Helmik. 14| Maalisk. 14 .... MONTCALM
Maalisk. 28| Huhtik. 25 .... DUCHESS OF ATHOLL
*Ei poikkea Belfastissa.

CHERBOURGIIN LONDONIIN
Jouluk. 27| Tammik. 31 .... METAGAMA

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN—HAMPURIIN
Helmik. 20 .... MELITA

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN—ANTWERPENIIN
Maalisk. 27| Huhtik. 23 .... MONTROSE

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus Järjestelmä

Halutessanne lähettää rahaa omaisillenne Europaan, tehkää lähetys Canadian Pacific Expressin välityksellä.

Sudbury

SUDBURYN TYÖLÄISET

muistakaahan Lenin-Liebknecht-Luxemburg-juhlat huomen iltana Liberty haalilla.

"KELTANEN VAARA"

tänä iltana Liberty haalilla, alkaen täsmälleen 8.30. — Lippuja on pienempi määrä vielä saatavana. Viettäkää hauska ilta.

PIONEERIT

kaikki Liberty haalille sunnuntaina kello 10 ap. Harjotellaan Lenin-muistojuhlia varten. Äidit ottakaahan huoleksenne että lapsenne ovat paikalla. Kaikki lapset tervetulleita. — Ohjaajat.

Quebecissa orpokoteja taas palanut

QUEBEC, tammik. 16. — Tulipalo tänään tuhosi St. Ludger opiston Riviera du Loup'issa ja tulipalon ilmoitettiin tuhoavan Cote D, Abrahamissa St. Vincent de Paul orpokodin.

Quebecissa on kolmen vuoden aikana palanut paljon orpokoteja kaameilla seurauksilla, ja muita laitoksia.

N.-LIITOSSA TOISEKSI ENITEN MAANTEITÄ

Washington, D. C. — Hallituksen tiekomissionin raportit osoittavat, että maailmassa on nykyään yleisiä maanteitä yhteensä 7,805,629 mailia, joista Yhdysvaltain osalle lankeaa 3,018,281 mailia eli 38.7 prosenttia kokonaismäärästä.

Seuraavina ovat: Neuvostoliitto, 776,712 mailia, 9.9 pros. kokonaismäärästä; Japani, 575,325 mailia, 7.4 pros.; Ranska, 405,028 mailia, 5.2 pros.; Canada, 381,977 mailia, 4.9 pros.; Australia, 300,000 mailia, 3.8 pros.; Intia, 283,506 mailia, 3.6 pros.; Saksa, 216,700 mailia, 2.8 pros.; Britannia, 179,000 mailia, 2.3 pros.; Puola, 139,631 mailia, 1.8 prosenttia. Vuoden ajalla on maanteiden yleismäärä lisääntynyt 1,223,000 maililla. Yhdysvaltain prosenttimäärä on huomattavasti laskenut, ollen se vuosi sitten 46 prosenttia.

OMITUISIA SAIRAUSTAPAUKSIA NEW YORKISSA

New York, tammik. 17. — Kaupungin terveysvirkailijat ovat ilmoittaneet, nyt on ilmaantunut viisi uutta sairaustapausta, joiden epäillään olevan "papukaija kuumetta". Amerikan lintujen myyjien yhdistys on puolestaan ilmoittanut, että se tulee palkkaamaan lääkärin sekä bakteriologistin kokeilemaan ja päättämään onko se tauti koskaan ilmennyt ihmisissä.

Lääkärien tähänastisten lausuntojen mukaan tautia ei ole tavattu vielä koskaan ihmisissä, kabteriologisesti tutkittuna.

JUUTALAISKAUPUNGIN TEURASTAJAT LAKOSSA

Jerusalem, tammik. 17. — Juutalaisten kaupungissa, Telavivessa oli eilen iltapäivällä kaikki kaupat, liikkeet, tehtaat ja työpajat suljettuina, liikenne oli myöskin pysähdyksissä kun kaupungin asukkaat protesteerasivat sen johdosta, että kaupungissa ei ole ollut lihaa 23 päivään.

Hallituksen sanotaan olevan tähän syypään, sillä se kielsi kapinain jälkeen teurastajien käyttämästä juutalaiskaupungissa olevia väliaikaisia teurastuslaitoksia, teurastajat taasen kieltäytyivät käyttämästä Jaffassa olevia arabialaisten teurastuslaitoksia.

Syntynyt

Heikille syntyi terve veli tammikuun 14 päivänä 1930. Nimeksi laitoimme HANNES GUNNAR.

HULDA JA VÄINÖ HUHTANEN,
Box 21, Garson Mine, Ont.

Ompelija Siiri Wirta

Teen kaikkea ompelualaan kuuluvaa työtä. Vanhat uudistetaan. Hinnat kohtuulliset. (L

450 Melvin Avenue, Sudbury, Ont.

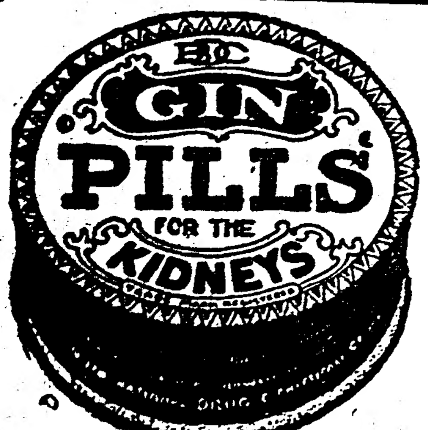

Erinomaiset parantavat ainekset ovat Gin Pillsissä, sillä ne tehoavat suoraan munuaisiin, laimentaa hapon virtsassa, rauhoittaa ja parantaa tulehtuneet osat munuaisissa sekä saattaa virtsarakon täsmälliseen toimintaan, antaen pysyväisen helpotuksen munuais- ja virtsarakkohäiriöissä. 50c laatikko kaikissa apteekeissa.

Kirjeenvaihtoon halutaan

Hei tytöt! Onko teitä vai ei? Meitä olisi kaksi mamman poikaa, jotka haluaisivat kirjevaihtoon rehellisten tyttöjen kanssa.

Kirjeet vastataan kirjeillä, kuvat kuvilla. Osoite olisi näin:

Mr. A. Laulaja,
Mr. J. Naurava,
B. E. Robinson Camp No. 6,
Mile 71, C.N.R., Ont.

Hieroja Hugo Seppälä

Antaa hierontaa Alavon saunalla joka arkipäivä
9—11 ap. 2—9 ip.
Tulee kotia myöskin pyydettäessä
341 Antwerp St. Sudbury, Ont
— Puhelin 1954 — (TL

Parturiliikkeeni

7 Durham St. Sudbury, Ont.
MATTI AHO
Palvelee teitä aina auliisti ammattitaitoisella työllä. (KL

KOLIA ja PUITA
Laberge Lbr. Co.

Puhelin 777
Sudbury, Ont.

YKSINÄISET

Jos kaipaatte ystävää tilatkaa Lemmen Sanomat, paras suomalainen naimailmoituslehti. Maksaa 50 senttiä v.k., yksityisnumerot 10c
The Lemmen Sanomat,
Box 676, Bessemer, Mich.

OSUUSRUOKALA

Kirkland Laken järjestyneiden työläisten omistamassa ruokalassa 27 Kirkland St., tarjoillaan ruokaa aterioittain ja viikkomaksulla. Huoneita myöskin saatavana. Järjestyneet työläiset, liittykää jäseniksi.

KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Kirkland Lake. Ont.
Box 297 ja 657,

Pyykinpesua otetaan vastaan.

HILMA JAMSEN
394 Antwerp Ave., Sudbury, Ont. (1-25

LABERGE LUMBER COMPANY

Täydellinen varasto rakennustarpeita

H. WICKSTRÖMIN

RÄÄTÄLILIIKE

22 Monk St, Box 1168, Sudbury
Silitys ja puhdistustyö tehdään huolella. Puhelin 1871.

A. PARENT

118 DURHAM STREET, PHONE 1454

Sähkö-, putki- ja lämmitystyötä

Sähköuuneja, pyykinpesukoneita ja tarpeita.

NOPEA JA HYVÄ PALVELUS, olipa iso tai pieni työ
SUDBURY ONTARIO

Regent

Toinen Suuri Erikoisuus Keskiyön Näytännölle

SUNNUNTAI-ILTANA (MAANANTAIAAMUNA)

TIKETTILUUKKU AUKEAA 12.05 — NÄYTÄNTÖ ALKAA 12.30

TIKETTEJÄ MYYDÄÄN KOSKA TAHANSA LAUANTAIN NÄYTÖKSISSÄ ESTÄÄKSEEN SUURTA TUNGOSTA TÄTÄ YÖNÄYTELMÄÄ VARTEN
(Istuimia ei voida valikoida etukäteen, ainoastaan tiketin voi ostaa)

Toinen "KESKIYÖN NÄYTÄNTÖ" TIISTAI-ILTANA

Sama kuva myöskin esitetään keskiv., torst., perjant. ja lauant.

The COCK EYED WORLD

ALL TALKING SINGING LAUGHING *Movietone*

Victor McLaglen
Edmund Lowe
Lily Damita

OIKEAA TULIPUNAISEN KUUMAA "ILOA" — SODAN SUURMIEHIÄ — KAUNIITA RAKASTAVAISIA NAISIA

PARHAIN

naurahermoja kutkuttava kuva vielä tämän vuoden ajalla. Sama pari kuin esiintyy kuvassa "What Price Glory" esiintyy tässä vieläkin suuremmoisempana rakkauskohdissa, sekä "usissa, vaikeissa ja rohkeissa tappeluosissa.

Viehettävä kuvaesitys

Espanjalainen tenhotar — Venäläinen tulinen nainen

— Coney Island tietoluuloinen fläppäri.

A NEW "DAME" has them Scrapping Again!

PARHAIN VIELÄ

TÄMÄ KUVA VEI ENNÄTYKSEN KAIKISTA EDELLISISTA SAAVUTUKSISTA "ROXY" TEATTERIN NEW YORKISSA

Myöskin
YKSINÄYTÖKSINEN ESITYS
"Bits of Broadway"

Tämä kuva on oikea isku

Maanant.—Tiistaina
"CHRISTINA"

COMEDY—"DON'T GET EXCITED"

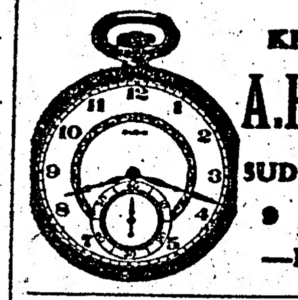

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
9 Durham St.
—Box 1873—

I. S. SALO

Kulta- ja kelloseppä, tekee ensiluokan työtä halvimmalla. Suuri varasto timantteja, kelloja y.m. kulta- ja hopeatavaraa.

192 S. Algoma Street, Port Arthur - Puh. N. 1238

Ensiluokan Ompelija

ELLI MÄKI
Ottaa työtä vastaan
49 Pearl St., Sudbury, Ont.
(Hieroja Uusiluodon talo)
— Puhelin 1028 — (L-K 2-1

Huoneita ja ruokaa saatavana

aterioittain, päivittäin tai viikottain
EINO BASK
123 Elm St. E., Sudbury, Ont.
Puhelin 1535 (1-25

Williamette Blvd. Sanitarium on suurin ja monipuolisin terveyden hoitola lännellä. Physio-Therapy osastossa ovat nykyajan parhaat sähköhoitovälineet aina X-ray koneisiin asti. Täysihoidossa nopein apu akute ja kroonillisissa taudeissakin. 18 vuoden kokemus hieronnan, ruokajärjestyksen ja terveyskylpyjen alalla.

Drs. Kokko & Kokko,
467 Williamette Blvd., Portland Ore. Puhelin: Walnut 6747

A. Fournier Ltd.

11 Elm St Sudbury, Ont.

KIINTEIMISTÖLAINOJA.

HENKI-, PALO-, TAPATURMA-, AUTO- JA AKKUNALASI-VAPUUTUKSIA

Arthur Lahti, suom. liikeapulainen

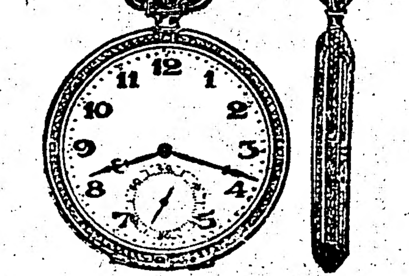

SUOMALAISET! TIEDÄTTEKÖ?

Olen avannut oman

Kellojen Korjausliikkeen

20 Elm Street, Sudbury, Ont.

(Huom.! Hj. Hamarin musiikkikaupan yhteydessä)
Suomalaisten levyjen ostopaikka

Kun käytte ostamassa levyjä, samalla voitte kääntyä puoleeni jos kellonne on rikki tai epäkunnossa. Jättäkää korjattavaksi.

Työ huolellinen ja ensiluokkainen.

Postitse lähetetyt työt myös toimitan huolella.

Toivon yleisön suosiota (1-18

E. Kolari, Kelloseppä

P.O. Box 1525, Sudbury, Ont.

FINNISH BAKERY

Box 1306 Timmins, Ont.

Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään. (TTL

Hiuksen Lähtö

Resehti No: 750, estää hiuksen lähteminen, se estää päänkehnä ja kutkelma. Lähetetään postimaksuineen $1.03 hinnalla.
Osote: P. A. Lignell Co., Superior, Wis.

TRÄPPÄRIT HUOMATKAA!

Ostan turkiksia päivän korkeimmilla hinnoilla. — Ke[illegible] pyyntioppia saatavana $5.00. Varmat tulokset.

WM. HOTTI

Huoneusto 5 — PUHELIN 1844 — Vapaus Rakennus
ELM STREET BOX 1988 SUDBURY, O[illegible]

Henkivakuutus on parhain sijoit[illegible]

Mies voi luoda itselleen joko $1000, $2500, $5000, $1[illegible]000 tai suuremman omaisuuden — kaikki riippuen hänen ty[illegible]tään, tuloistaan ja mahdollisuuksistaan. Henkivakuutuk[illegible] kautta voi hän turvattuna taata saavuttamansa päämääräns[illegible] määrätyn ajan kuluessa, ilman epäonnistumista tai pääom[illegible] menetystä.

Kuoleman sattuessa, henkivakuutus tekee sen mitä m[illegible]kään muut sijoitukset eivät voi taata — se tekee hänen p[illegible]heelleen mahdolliseksi saada täyten vakuutuspääoman heti, se auttaa niiden suunnitelmien toteuttamista mitä hän oli hei[illegible] laatinut.

ARNE RITARI
Puhelin 1881 — Huron Chambers — Box 158 — Sudbury, O[illegible]

Pöytäänpassaajan paikka avoinna

GARSON MINEN OSUUSRUOKALA julistaa täten yhde[illegible] täysin perehtyneen pöytään passaajan, jonka tehtäviin kuulu[illegible] samalla lunssien laitto, avoimeksi. Hakijalta vaaditaan jonku[illegible] verran englanninkielen taitoa. Hakemuksiin, joita ei palautet[illegible] tulee liittää mahdolliset todistusjäljennökset sekä palkkavaat[illegible]mus ja mainittava ikä myös.

Hakemukset tulee olla sisällä t.k. 26 päivään mennessä [illegible] toimi on vastaan otettava helmik. 1 päivä. (1

Hakemukset osotettava:

Garson Minen Osuusruokala,
Box 75, Garson Mine, Ont.

Soo, Ont., ilmoituksia

Finnish Co-Op. Merchants Limited

SOON SUOMALAINEN OSUUSKAUPPA

välittää ensiluokan ruokatavaraa. Päivän halvimmat hinnat. Us[illegible] ammat Soon ruokatavarakauppiaat ovat pakoitettuja laskemaa[illegible] hintojaan pysyäkseen meidän tasollamme. Toivomme edelleenk[illegible] kannatustanne kaupungissa, samoin linjalla ja lähiympäristöll[illegible]

369 Wellington St., West. — Puheiln 1810

WEST END RAUTAKAUPPA

MAALEJA, ÖLJYJÄ ja VERNISSAA — HUONEKALUJA j[illegible] URHEILUTARPEITA
COSCO ja BONIFERRO, omistajat
(Vastapäätä Imperial pankkia)
139 James Street — Puhelin 1176 — Sault Ste. Marie, Ont

W. W. BALDWIN

Rakennustarpeita

Lautaa, päreitä, ovia ja ikkunoita, y.m.
— Puhelin 1824 —
540 Dundas St. ja A. C. R.
SAULT STE. MARIE, ONT.

Hilma Lindemanin SAUNA

on avionna joka arkipäivä 12—12 yöllä.
Huron ja Albert katujen kulmassa
SOO, ONT.

LEIPÄÄ

ja-leivoksia tarjoamme summissa [illegible] vähittäin kovaa leipää ja korppu[illegible] lähetetään pyydettäessä.
STEELTON BAKERY
Puhelin 2298W.
309 Wellington St. W., Soo, Ont
Matti Ketola

FAUSTO STUDIO

Sault Ste. Marie, Ont.
Puhelin 557W 367 Albert St. W.
Ensiluokan valokuvia, värikosketus- ja kokonaisvärjäystyötä.
Erikoisalamme vihki- y.m. kuvia.

McFadden & McMillan

Asianajajat, lakimiehet, notarit y. m.
Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

Orthophonic Victrola fonografeja

ja uusia suomalaisia levyjä. Tulkaa katsomaan meidän varastoa

BARNES DRUG CO.

SAULT STE. MARIE, ONT.

A. THOUN

Naisten, miesten ja lasten vaatetustavaraa
Puhelin 785W - 139-141 Huron St. Albert St. W. kulmasesa
SAULT STE. MARIE, ONT.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notarit
363 Queen Str.,
Konttori vastapäätä Sault Streetiä
Rahaa lainataan halvimmalla korolla

MITÄ ON ELÄMÄ ILMAN HYVÄÄ RAVINTOA?

Parhain ravinto on hyvä leipä. Tämän tarpeen tyydyttää parhaiten Finnish Babery, 201 John St., Sault Ste. Marie, Ont., Phone 1572J. Soittakaa kotia tai kysykää ajurilta. Myöskin kovat leivät, korput y.m. tilaukset täytetään heti ja huolella. (F

A. ANGILA, Prop.
Sault Ste. Marie, Ont.

Ruokaa ja asuntoa

saatavana. (P
K. AARNIO,
304 Albert St. W., Soo, Ont.

Toht. F. V. GRADY

HAMMASLÄÄKÄRI
TUNNIT:
8.30—12 a.p. 1.30—6 j.p.
Maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina tilauksen mukaan.
Konttori 2 Albert St. E.
SOO, ONT.
Natsonin apteekin yläkerrassa
Puhelin 135 — Kotiin 426 b

Rope Elorannan

RÄÄTÄLILIIKE
371 Albert St. W. Soo, Ont.
Teen kaikkea alaani kuuluvaa työtä. Sopivaisuus taataan. Vanhat puhdistetaan ja prässätään.

Hieroja

K. A. Leino
Raivon talo
336 Albert St. W., Soo, Ont.

SUOMI CAFE

RUOKAA JA KAHVIA SAATAVANA
Otto Häkkinen
Omistaja
332 Albert Street, Sault Ste. Marie, Ont.